

Taxa postala
p'afite in numerar
No. 224.716-929

Ara 5 lej

5691 I

Az Uj Kelet
és b'ansá

Cikkeink
forrás m
Kéziratok
megörzés

Dr. Ramasethler Robert
Jászter 2 II e 8 Budapest

KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Str. Baron L. Pop (volt Brassai
ucea) 10. szám. Telefonszám: 9-77

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Félévre . . . . . 600 lej
Negyedévre . . . . . 320 lej
Egy hónapra . . . . . 110 lej

KÜLFÖLDI
ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egy évre 10 dollár
Egy óra 1 dollár (vagy ennek
megfelelő pénzzem)
Hirdetések tarifa szerint
vételnek fel

Badacsonyi remete

Maniu Gyula visszavonult a politikai életből, de ezzel a gesztusával alighanem bevonul a történelembe — írja a Bukaresti Adeverul. Ez a demokrácia lap, amely a nemzeti parasztpárt kormányzásának ideje alatt nem kímélte meg Maniut éles támadásaitól, de ma elismerni kénytelen azt, hogy Maniu visszavonulásának messze kiható következményei lesznek. A román politikai élet nem tud napirendre térni a nemzeti parasztpárt vezérének inkéntes száműzetése fölött. A pártvezetők között egymást érik a tanácskozási és a legutóbbi audienciák bizogytják, hogy a legfelsőbb körök is foglalkoznak ezzel az eseménnyel, amelyek igaz és pontos okait senki sem ismeri teljes egészükben.

Egyetlen ember van, aki beszélni tudna: Maniu Gyula. Ő azonban hallgat. A nemzeti parasztpárt vezére soha nem volt a hangzatos nyilatkozatok emere. Mégis beszélt néha, inkább azért, hogy elrejtse szavai mögé tényleges gondolatait, szándékait, törekvéseit. Most azonban a teljes némaság nyugtalanító titokzatosságával vonja be visszavonulását, egyetlen szó, egyetlen gesztus, egyetlen szemrebbenés sem engedheti fel a fátylat azokról az eseményekről, amelyek alkalmasak voltak arra, hogy pontot tegyenek a román politikai élet legmarkánsabb figurájának karrierje után.

Maniu a tizenkilencedik század liberálisizmusának politikai iskolájában nőtt fel. Ennek ideológiáját szivta magába s ezt a doktrínát képviselte egész politikai pályafutása alatt. Nagyrománia megteremtése után Maniu nemcsak politikai koncepcióiban találta magát szemben a régi királyság vezetőivel, de a kivós, lehiggadt erdélyi temperamenuma sem tudott eleven érintkezési szándékot találni azokhoz az emberekhez, akik a Kelet lendületesebb lelkeségében és fogékonyságában egy ruganyosabb moralitást és az eszmékkel szembeni gyakori inkonzekvenciát is képviseltek. Azóta szakadatlanul folyik a harc a Regát és Erdély között, tíz esztendőbe tellett, amíg Maniunak sikerült hatalmat kiverekednie, de ebben a hatalomban nem volt sok köszönete. S eltávolították az ország éléről, mielőtt még befejezhette volna művét. A kérdés, ahogyan az erdélyi románság vezetőit, az egyesülés előharcosát eltávolították a hatalomról, arra kényszerítették Maniu Gyulát, hogy reflektáljon a történelem felett. A kormányválság megoldása és az új politikai kurzus nemcsak arról győzték meg, hogy elveszítette a legfelsőbb körök bizalmát, de arról is, hogy ez a bizalmatlanság általános természetű és egy bizonyos rendszernek a kifejezése. Három lehetőség állott Maniu előtt: engedelmesen beajánlani a fejét az új rendszerbe, nyilván felvenni vele szemben a harcot, vagy pedig a helyzet konzekvenciáit megvívni, visszavonulni.

Az utóbbit választotta és száműzetésének hatalmas visszhangja tanuskodik arról, hogy lépése nem maradt következmények nélkül. Korai és reszkirótt dolog volna jóslásokba bocsátkozni — a román belpolitika horizontja aggasztóan zavaros és ködös. De lehet, hogy igaza van az Adeverulnak, midőn azt írja, hogy a badacsonyi remete javára dolgozik az idő és az izoláció is, amely már szövögeti Maniu életét a legenda varázsos fátylát.

Dr. Fischer Tivadar beszéde a választási vitában

A Zsidó Párt hét pontban szögezi le a zsidóság minimális követeléseit

A Banca Generala, fizetésképtelensége a parlament előtt. A németpárt, a nemzeti parasztpárt és a szociáldemokraták deklarációja

Hogyan akarja a kormány megszüntetni a baksisrendszert

Bucuresti-Bukarest, június 26. (Az Uj Kelet tudósítójától). A kamara mai ülésén Trancu Iasi figyelmezteti a pénzügyminisztert, hogy az országban alapítvány pánik hírek terjesztettek és a betétesek több bankból kivesszik a betéteiket. Foglalkozik a Banca Generala bukásával s azt a megállapítást teszi, hogy Banca Nationala nem állított hivatalos magaslátást.

Argetoianu megvédi a Banca Nationalát, kijelenti, hogy ha a Nemzeti Bank minden kérésnek eleget tett volna, akkor nem tudta volna garantálni a stabilizációt. A vidéki bankok krízisét a pénzügyminiszter szerint a kamatszorsora elleni törvény okozta. Argetoianu ezután válaszol Oromolunak, a Hoover-javaslat ügyében elmondott interpellációjára és bejelenti, hogy Románia 1931-ben 160 millió lejt tartozna fizetni Angliának, Németországtól viszont 240 millió lej követelése van 1931-re.

Miért nem szabad a miniszteriumokba belépni

Alexe lupista interpellációt terjeszt be, amely alkotmányellenesnek mondja azt a rendelkezést, amely megtiltja a miniszteriumba való belépést. Trancu Iasi csatlakozik ehhez az interpellációhoz, mire Válcovici miniszter leszögezi, hogy a tisztviselők redukálása miatt a munka nyugodt menete érdekében szükség volt erre a rendelkezésre.

Xeni liberális képviselő nem tartja kielégítőnek a miniszter választását és kijelenti, hogy valóságos bűn a parlamenteket megakadályozni a miniszteriumba való bejutásban, holott a képviselők kötelesek választóik ügyes-bajos dolgaikban eljárni.

Argetoianu: Azért hoztuk a törvényt, hogy a tisztviselők dolgozzanak és hogy megszüntessük a baksist.

Dr. Fischer Tivadar ismerteti a kamara előtt a Zsidó Párt álláspontját

Ezután dr. Fischer Tivadar, a Zsidó Párt elnöke emelkedett szólásra és a következőket mondotta:

A Zsidó Pártnak az ország politikai arénájában való megjelenése és az a körülmény, hogy a legmostohább viszonyok között erejét önállóan vetette a választási harcba, amelyben teljes sikert aratott, olyan tényeket jelent, amelyeket két szempontból kell megvizsgálni és megítélni. Minden előítélettel és elfogultságtól mentes, román állampolgárnak el kell ismernie, hogy a különböző országokban élő zsidó polgároknak egyetlen és egyenes politikai szervezetben való egyesülése egyike azoknak a történelmi változásoknak, amelyek Nagy-Románia megteremtéséből következtek.

Az őszinte kisebbségi politika

A zsidó élet szükségességeinek szempontjából vizsgálva a helyzetet, a Zsidó Párt azt bizonyítja, hogy az ország zsidó lakosságának hatalmas többsége jövőjének megteremtését nem a hipokrizis, a judaizmus lényegének elhomályosítása s a kétértelműség félreeső útján akarja követni, hanem egy olyan politika által kívánja megvalósítani, amelyet a huszadik

Lupu: Büntessék meg azokat, akik baksist vesznek.

Argetoianu: Ön naiv. Hiszen az Ön minisztersége alatt is kötöttek üzleteket, anélkül, hogy valamit is tudott volna róla.

A német párt megszavazza a felirati javaslatot

Ezután Hans Otto Roth mondja el a német párt deklarációját a felirati vitához. Leszögezi, hogy a párt gazdasági kérdésekben együtt fog haladni a kormánnyal. Megköszöni a kisebbségi miniszterium létesítését, majd kijelenti, hogy a német párt megszavazza a felirati javaslatot.

Mirto a nemzeti parasztpárt ismeretes deklarációját olvassa fel, amely törvénytelennek bélyegzi a Jorga-rezsimet.

A szociáldemokrata párt deklarációja

Grig rovinci szociáldemokrata képviselő olvassa fel ezután a szociáldemokraták deklarációját, amely támogatja a cuzistákat, a választási visszaéléseket és leszögezi, hogy az egyetlen alkotmányos eljárás egy neutrális kormány által levezetett szabad választás volna, amelynek eredményeképpen a parlamentbe került pártokból alakulna meg a kormány. Ismerteti a párt álláspontját a kisebbség kérdésében, a parasztkérdésben, majd a tisztviselő-nyomorról beszél.

„Becsületes ember vagyok és esküt tettem a királynak

Brandsch Rudolf személyes kérdésben kér szót és reflektál Gogának azokra a szavaira, hogy egy Brandsch Rudolfra nem szabad államtitkokat bízni.

En — mondja a kisebbségi miniszter — becsületes ember vagyok, államhivatalnok, aki esküt tett a királynak, családom pedig 200 éve lakik Románia területén.

Stere beszél ezután, mire a többségi képviselők testületileg elhagyják az üléstermet. Sterét ez nem zavarja, végig elmondja beszédét.

század szelleme hat át, amely a zsidó nemzet lényegével való felbonthatatlan kapcsolat őszinte és nyílt hitvallásából indul ki és a román többségi nemzettel szemben az etnikai kisebbség eszméjének egyenes vonalán mozog.

Ez a szó igaz értelmében a mi hazafias politikánk, mert csakis a romániai zsidóság és a zsidó népi kollektivitás többi része közötti kapcsolat nyílt elismerése adhatja meg a lélek számára a hazafiaság érzéséhez szükséges egyensúlyt. Ezért magától értetődőnek kell tekinteni, ha a mi politikánk vezérlő gondolata a zsidó kisebbségnek a román nemzettel való szolidaritása marad mindenben, ami a trón iránti hódolat és a hazaszeretet alapeszméit illeti.

A Zsidó Párt kettős célkitűzése

A Zsidó Párt ezt a gondolatot követve összes akcióiban, kettős célt tűzött ki maga elé. Egyrészt biztosítani azt, hogy az alkotmányba beirt polgári egyenlőség a valóságban is realizálódjék egy a közhatalom részéről való bánásmód szempontjából, mint a gazdasági és társadalmi élet minden terén, másrészt pedig igyekszik odahatni, hogy a zsidó közösség olyan

autonómiát nyerjen el, amely lehetővé teszi számára saját kulturájának zavartalan és független művelését és fejlesztését. Ezen két cél követése határozza meg a Zsidó Párt törekvéseit.

A zsidó kisebbség teljes egyenlő jogaiért

Harcolunk azért, hogy az összes közhivatalok munkájában olyan szellem érvényesüljön, amely biztosítja az ország törvényeinek őszinte és becsületes alkalmazását minden állampolgárral szemben anélkül, hogy valaki is megszorítást, vagy éértést szenvedhetne jogaiban valamely hatóság részéről azért, mert zsidó. Hasonlóképpen valamely polgárnak a zsidó kisebbséghez való tartozása nem lehet akadály a számára, hogy valamely közintézmény, különösképpen pedig valamely közoktatási intézmény jövételeményeit élvezze. Követeljük, hogy a zsidó kisebbséghez tartozó román állampolgárokat fogadják be tehetségükhöz mérten, minden megszorítás nélkül, a központi és helyi közoktatás, közoktatás és igazságszolgáltatási hivatalokba, a hadseregbe és a többi közhivatalokba.

Különösképpen nem szűnünk meg a legnagyobb nyomattal kérni azt, hogy az állam által szervezett, vagy pedig az állam égisze alatt alakuló kollektívizált ipari és kereskedelmi üzemeknél a személyzet megfelelő részét azon megfelelő felkészültséggel és gyakorlattal rendelkező zsidó elemekből regrutálják, amelyeknek magánvállalkozásai áldozatul esnek a nemzetgazdaság terén végbemenő nagy átalakulásoknak.

A Zsidó Párt töretlen hiva a demokráciának

Képviselő urak! Mi töretlen hívei maradunk a hamisítatlan demokráciának, amely a parlamentáris kormányzási rendszeren kívül magában foglalja az összes polgári szabadságok szent tiszteletben tartását, különös tekintettel a sajtó és a közoktatás szabadságára. Amennyire őszintén kívánunk helyet foglalni ezen szabadságok védelmezői között, époly határozottan állítjuk, hogy különböző mozgalmak és akciók révén, amelyek a közrend lerombolására, vagy pedig olyan cselekedetek előidézésére törekednek, amelyek veszélyeztetik a lakosság bizonyos kategóriáinak életét, egészségét és vagyonát — visszaélés történik a polgári szabadságokkal. Ennek következtében követeljük megfelelő preventív és megtorló intézkedések energikus alkalmazása révén ezen visszaélések elfojtását.

A zsidó hitközségek szabad és egységes fejlődéséért

Annak tudatában, hogy a zsidó nép legjelentősebb nemzeti java vallásában és erkölcsi tradícióiban nyugszik, a leghatározottabban fogjuk fenntartani a zsidó etnikai kisebbség azon követeléseit, amelyek a zsidó vallás előírásainak szabad és zavartalan respektálásával vannak kapcsolatban. Olyan intézkedéseket követelünk, amelyek biztosítják a zsidó hitközségek szabad és egészséges fejlődését és követeljük, hogy a zsidó vallási előírások tiszteletben tartásából a zsidó vallás hívei számára semmilyen erkölcsi, vagy anyagi hátrány ne következzen.

(Folytatása az 5-ik oldalon.)

Izgalmas atmoszférában folyik a Beza-per tárgyalása

Mihalache: Bezának ellenem és nem Anghelulescu ellen kellett volna merényletet elkövetni

Még a mentőtanuk is Anghelulescu mellett vallanak. Egyre ismétlődő jogi összecsapások között folyik a per tárgyalása. Az egyik illetlenül viselkedő hallgatót letartóztatták a tárgyaláson

Bucuresti-Bukarest, június 26. (Az Uj Kelet tudósítójától). A bukaresti esküdt-szék előtt folyó Beza-per valósággal monstreperre nőtte ki magát. Az előkelő tanuk nagy tömege, volt nemzetiparasztpárti miniszterek, aktív tábornokok, volt dobrozdusai prefektusok vonulnak fel a bírák elé és a magánvád és védelem heves összecsapása valóban politikai perré léptették elé a keretet, amelyben Beza gyilkosságát kísérletet tárgyalják. A tegnapi nap érdekessége Mihalache volt földművelésügyi és belügyminiszternek, valamint Camarasescu volt mezőgazdasági kamarai elnöknek kihallgatása volt, akik éles hangon nyilatkoztak meg az Anghelulescu ellen elkövetett merénylet ellen. A tárgyalás során egyik macedó-román hallgatónak tiszteletlen magatartásáért letartóztatták és kitiltották a tárgyalóteremből.

A tárgyalásról a következő tudósításunk számol be:

A volt cadrilateri prefektus vallomása

Elsőnek Gorskij ezredet hallgatják ki, aki 1929-től Cadrilater prefektusa volt. A tanu hangsúlyozza, hogy mikor megbízását átvette, utasították, hogy ne tegyen kivételt a különböző nemzetiségekre tagolt lakosság között. A kolonistákat akkor a kormány 13 és félmillióssal segélyben részesítette. A macedón vezetőférfiakat Anghelulescu a Városi Bank utján segítette és Anghelulescu helyes irányító politikája mellett elsimultak a települők és az autochtón lakosság közötti ellentétek. Hangsúlyozza, hogy a folytonos támogatások következtében a kolonisták meg voltak elégedve sorsukkal. Agitációt csak Bukarestben fejtek ki a macedó-románok, ahol a sajtó egyrésze tendenciózus híreket közölt Dobrudzsáról, amelyekről a dobrozdusai lakosság nem is volt tudomása.

Mihalache kihallgatása

Mihalache a következő tanu, aki általános érdeklődés közepette lép a bírói emelvény elé. A többi tanuktól eltérően, Mihalachet székekkel kínálja meg az elnök és a volt miniszter ülve kezdi meg tanuvallomását.

Elmondja Mihalache, hogy az ujdobrudzsai településekről szóló törvény a nemzeti parasztpártnak programpontja volt és ezért kormányrajvetelének első pillanatától fogva foglalkoztatta ez a kérdés. A többi kormányok, a liberálisok és az averescanusok is, intézkedni akartak ebben a kérdésben, de sohasem kielégítő módon. Hangsúlyozza, hogy a törvény módosítását ő vette keresztül és így Beza lövése célját érte.

„Engem kellett volna lelőni”

— Ha valaki hibát követett el ebben a kérdésben, úgy az én vagyok és nem Anghelulescu. Ez azt jelenti, hogy ellenem kellett volna elkövetni a merényletet, nem Anghelulescu ellen.

Aztán hangsúlyozza Mihalache, hogy egy éve, amióta a törvény életbelépett, megszűntek az ellentétek a bensülött és települt lakosság között.

Mihalache kihallgatása során vehemens összecsapások történtek a magánvád és védelem ügyvédjei között, majd Valaori egyetemi tanárt hallgatták ki, aki ugyan-csak a magánvád mellett vall. Ezután a tárgyalásnak érdekes momentumát követte el. Tanosca fiatal macedóniai diák izgatottan kitört:

Egy diákot letartóztattak

— A magánvád azzal vádol, hogy mi nem vettünk részt Nagy-Románia megalapításában.

A lamentáló diákot az elnök elé vezetik, ahol ideges gesztusokkal igazolja magát és megpróbálja elmondani, hogy mit nyújtottak a macedó-románok az országnak.

Buicliu elnök, akit fölötte megbotrán-

kozottatott a diák viselkedése, kijelentette, hogy Tanoscat tiszteletlen magatartásáért letartóztatták.

A diákot kitiltják a tárgyalóteremből

Az ügyész hozzájárul ehhez és Buicliu elnök azonnal ki is hirdeti, hogy a diákot büntetésképpen kitiltja a tárgyalóteremből. A tárgyalás a magánvád és védelem izgatott párviadalai közben folytatódik, majd I. Camarasescu, a mezőgazdasági kamarák országos elnöke ismerteti a dobrozdusai helyzetet és teljes mértékben

Anghelulescu mellett foglal állást. Hangsúlyozza, hogy Anghelulescu soha nem hiát Angellofnak, soha nem volt bulgár, hanem született román, aki huszéves közéleti működése alatt tanúságot tett hazafias érzelmeiről. Az Angelloff nevet néhány napilap gúnyként alkalmazta Anghelulescra.

Ezután még néhány tanut hallgattak ki, köztük Referendaru, Manolescu, Live-seanu tábornokokat, akik valamennyien Beza ellen vallanak. A tárgyalást ma folytatják.

Litvániában a zsidó diákság 75 százaléka héber kulturában nevelkedik

Berlin, június 26. A héber világkongresszust előkészítő konferencia tegnap folytatta tanácskozásait. Az egyes referensek a különböző országok héber kulturamunkájáról számoltak be. Eszlandról dr. Nadel referált. Jelentéséből kiderül, hogy ebben az országban az iskolaautonomia alapján nyolc héber iskolát építettek, amelyeket 300 tanuló látogat. Litvániából dr. Ch. N. Schap-szo tett jelentést. A héber iskolarendszer 200 iskolát ölel fel 10.000 diákkal. A zsidó tanuló-íjúságnak ez 75 százalékat teszi ki. Litvániában nemcsak az iskoláztatásra, hanem a héber művészetre és irodalomra is nagy súlyt helyeznek. Héber színházi stúdió működik, magas szinten álló héber kórus, héber

napilap és egy könyv-szövetkezet, amelynek célja a héber irodalom terjesztése.

Daniel Sawbovszki a dancigi héber kultur-munkáról tartott előadást, Észriel Carlebach a németországi, belgiumi, franciaországi és angliai munkáról tett jelentést. El Jehuda jelentést tett a héber nyelv üldözéséről Szovjet-Orosországban. Brägmann a palesztinai munkáról tett jelentést.

A délutáni ülésen B. Lipetz javaslatot terjesztett be a fennálló héber kulturinstitúciók együttműködéséről. Heftmann varsói szerkesztő a héber irodalom és publicisztika szerepéről a diaszpórában címen tartott előadást. A referátumokat vita követte.

Nagyszabású betörők garázdálkodnak Bukovinában

Csernovic, július 26. Nagyarányu betörés történt ma délen Csernovicban, a város központjában, a Strada Dobrogei 1-es számú házban, ahol vakmerő tettesek kifosztották Kramer Hermann kereskedő lakását, ahonnan körülbelül egy millió lej értékű holmit loptak.

A kereskedő családjával együtt, közvetlenül ebéd után eltávozott hazulról és egyik ismerősükhöz mentek, ahol a késő estig maradtak. Ez alatt az idő alatt több betörő, akik minden valószínűség szerint ismerték a lakást és tudták, hogy a kereskedő nagyobb pénzügyösszeget tart odahaza, a fürdőszoba egyik betört ablakán keresztül behatoltak a lakásba és azt teljesen kifosztották. A betörők minden szekrényt bal-tákkal feltörték és a szekrényekben találtak 400 ezer lej készpénzt, valamint a lakásban lévő összes ékszereket s egyéb értéktárgyakat magukhoz vettek és nyomtalanul eltűntek. A kereskedő hazatértekor megdöbbenve látta a betörőknél borzalmas munkáját, majd azonnal jelentést tett a rendőrségen, ahol a vakmerő betörés ügyében érvelés nyomozást vezettek be. A kereskedő kára meghaladja az egymillió lejt. A dologban a legcsodálatosabb az, hogy a betörés fényes nappal történt és a házbeliek ebben az időpontban az épületben senkit sem láttak.

Legujabb örület: a fogyasztó ágy

Uj kinzó szerszámot találtak fel a kövér emberek számára

Newyork, június 26. A soványítókurák változatos módszerei szaporodtak egyfel. Amióta divat lett a soványítás, a kövér emberek, különösen a nők ezerféle módon kineznek magukat, hogy néhány dekát leadjanak testsúlyukból. Rengetegen vannak, akik éveken keresztül pontosan figyelemmel kísérik az előirt kalória-táblázatokat, tejszopokát, vagy gyümölcsnapokat tartanak, fogyasztófüzöbe préselik magukat, koplálnak vagy gummi-sodrófával dögönyöztetik testüket.

Míndezek a fogyasztókurák nem tartoznak a legnagyobb kellemességek közé, azonban még valamennyi igen kellemes szórakozást is jelent ahhoz az ördögi találmányhoz képest, amiről most érkezik hír Amerikából. Az új találmány a fogyasztó ágy, amellyel egy angol kozmetikus orvos boldogítja — vagy boldogtalnitja? — a kövér embereket. A fogyasztó ágy egy kerekeszerű nyugvóhely, amelyen azonban aligha nyugodhat egy pillanatig

is a szerencsétlen áldozat. A kerevetet ugyanis a rajta fekvő pácienssel együtt villanymotorok rángatják előre-hátra, jobbra-balra, fel-le. A fogyasztókúra áldozata így a kerevettel együtt úgy forog minden irányban, mint valami boszorkányos ördögmotolla és a kozmetikusok véleménye szerint ez a mozgás annyira igénybeveszi a fogyasztókúra áldozatának minden izmát és valamennyi porcikáját, hogy néhány ilyen pörgetés után a páciens alaposan lefog.

Az amerikai kozmetikusok azt várják az újabb találmánytól, hogy az hatásában le fogja főzni az összes eddigi fogyasztószereket és ép ezért hamarosan nagy népszerűsége fog szert tenni. Az első páciensek azonban, akiknek alkalmuk volt a fogyasztó ágyval megismerkedni, nem a legnagyobb elragadtatás hangján nyilatkoznak róla. Azt mondják, hogy a szörnyű gyorsan változó rángatásoktól rövid idő alatt olyan érzés vesz az emberen erőt,

Sajtkészítők!!

Jó sajtot
(kósért is)

csakis a hatóság
és nem romlandó

Schweiczi Tejoltó-val
készíthetnek.

Egger & Co. Rt.
vegyszeri gyára, CLUJ

Ugyanott beszerezhető a „Sajtkészítés kézikönyve is” a 20 lej előzetes beutalás ellenében.

TEGYEN PRÓBARENDELÉST!

mintha a háborgó tengeren utazna hajón és azokon, akik először fekszenek be a fogyasztó ágyba, többnyire jelentkeznek is a tengeribetegség tünetei. Lehetőség, hogy mindez nem fogja megakadályozni a karcuságra vágyó nőket abban, hogy megkínózhassák magukat az ördögi masinával, amely bizonyára jó üzletet fog jelenteni néhány kozmetikusnak, hogy azonban ez a legujabb örület általános divattá váljon, abban legalább is kételkedni lehet. Az új találmányt egyébként igen jellemzően: Prokrustes-ágyagnak hívják.

A fogyasztókurák híveit egyébként állandóan újabb és újabb „csodaszerekkel” lepik meg különösen az élelmiszer-amerikaiak. Se szeri se száma annak a rengeteg szoba-tonnaszernek és a spanyol inkvizícióra emlékeztető kinzó fűzőfélének, amivel elárasztják az amerikai piacot a kövér emberek boldogítására és mindig olyan abszurd találmány, amelynek neve is a publikuma. A legveszedelmesebbek azonban azok az orvosságok, amelyek újabb ismét nagy mennyiségben a legkülönbözőbb változatokban gyártanak Amerikában soványítás céljából amelyek a túlzott szív működést igénylő fantasztikus tornaszerekkel együtt gyakran komolyan veszélyeztetik a páciens egészségét. Eppen ezért legutóbb Amerikában komoly orvosi körök már fel is emelték tiltakozó szavukat a mindjobban terjedő soványító-kúra-láz ellen.

A legjellemzőbb eset azonban nem rég történt Amerikában, ahol élelmes ember furcsa módon használták ki a fogyasztókúra konjunkturáját. Egy új soványító orvosságot hirdettek valamennyi lapban és hatalmas plakátokon, az izléseken csomagolták kis üvegekben pedig méreg drága áron — alkoholt hoztak forgalomba a páciensek legnagyobb meglepetésére. A meglepetés azonban nem volt kellemetlen és rövidesen sokkal több fogyott a „gyógyszerből” mintha csakugyan fogyasztószert lett volna. A „fogyasztószert” nagy mennyiségben fogyasztották az alkoholtalálommal hadilában álló amerikaiak, mindaddig amíg a prohibíciós hatóságok rá nem jöttek a csalásra és véget nem vetették a szeszesempészés szokatlan módjának.

Igy került kapcsolatba a fogyasztókúra a szeszesempészéssel, ami nem is tekintendő véletlennek, miután Amerikában ez a két dolog a legdivatosabb és ez produkálja a legváltozatosabb meglepetéseket.

A lettországi kormány
a jesivákat is állami szub-
vencióban részesíti

Riga, június 26. A lettországi kormány most tette közzé az 1931—32. évi költségvetési előirányzatát. Ebből kiderül, hogy a kormány zsidó kulturális célokra 36.500 dollárt irányzott elő. A zsidó elemi iskolák szubvenciója 600.000 dollár, a zsidó szakiskoláké 16.000, a jesiváké 2.500, a jiddis színházé 7.000, a hitközségeké 2500 és a zsidó földművelésiskoláké 2.500 dollár.

„OLLA”
GUM...?

a világmárka
megóvja Önt
a nem
beteg-égek-
től.

Mégis csak az „UNIO” fest, tisztít legolcsóbban, Cluj Belvárosi főközlés
Deák Ferenc u.

Kényszere

M
B

60 millió le
éves termin

Bucuresti-Bukarest Kelet tudósítóját életét sem kerülte, amelyek a gazdaság csak Európában végigszántanak, és jól megalapozottak is. Romániában ügry élet ritmus nyugati államoké ségei ki vannak következményei omlásokban, hanem ügry intézménye öröklődésében nyílt kedelmi és iparsát most nyomozpénztézetek, kedvezett annak amelyek éppen e ták rezisztens es tathatatlan előre

Száz

Az utóbbi hónapgyobb vidéki pörros, vagy kevésbé között a pénztár díg egy országos rült sor, amely vezetőpozíciót tőintézeti között. A szó, amely tegnap az ilfovi törvényzalékos fizetést minuson belül. E lentik, hogy a B mert aktívái nyílt szívákát. A bank tástalan kellett időben, ha az igaz határozta el magorganikus kapcsa a liberális nagyt kerülték volna a rést, ha arra eg volna.

Meg

A kényszeregy pénzügyi és polit főséppen a banki feltűnést és megkora délelőtti órá tömeg rohamozat valamennyien bet ten követelték v igazgatósága el v madásra és az i csendőrkordon ve sen rendet terem berek között. A b megjelent közben közölte a betétes fogja kapni a p 3 évig várnio

A tiz kiboc Banca

Természetes do nerala összeomlás élénk kommentálás a háboru alatt egyik legnagyobb liberális érdekelts a bank munkájáb alatt a bank meg kibocsátására. Az bankjegyek sok k közü konfliktusra sok kárt okoztak sági és pénzügyi e után a bankjegyek lag zár alá vették Generalat ezzel k

A BER
VILAGHIRU
MINDENUTT
VIZELVIZELI HIRU

Kényszeregyezséget kért az ország egyik legnagyobb bankja

Megostromolták a betétesek a Banca Generală bukaresti épületét

60 millió lej alaptőke — csaknem egymilliárd lejes betétállomány. A bank hároméves terminuson belül százszázalékos kvótát ajánlott fel hitelezőinek

Bucurest-Bukarest, június 26. Az Uj Kelet tudósítójától. Románia pénzügyi életét sem kerültek el azok a hullámok, amelyek a gazdasági válság nyomán nemcsak Európában, de az egész világon végigszántanak, magukkal söpörve komoly és jól megalapozott gazdasági intézményeket is. Romániában a gazdasági és pénzügyi élet ritmusa jóval lassabb, mint a nyugati államokban, a spekuláció lehetőségei ki vannak zárva és így a válság következményei nem katasztrofális összeomlásokban, hanem a gazdasági és pénzügyi intézmények lassu, fokozatos felőrülésében nyilatkoznak meg. A kereskedelmi és iparvállalatok összeroppanását most nyomon követik a bankok és pénzügyintézetek, amelyeknek a legjobban kedvezett annakidején a konjunktúra és amelyek éppen ezért hosszabb ideig bírták rezisztens erővel a válság feltartóztathatatlan előretörését.

Száz százalék három év alatt

Az utóbbi hónapokban több kisebb-nagyobb vidéki pénzügyintézet csukta be viharos, vagy kevésbé viharos körülmények között a pénztárfülké ablakait, most pedig egy országos, nagy pénzügyintézet került sor, amely még nem is olyan régen vezetőpozíciókat töltött be az ország pénzügyintézetei között. A Banca Generaláról van szó, amely tegnap kényszeregyezséget kért az ifjúi törvényszéktől. A bank száz százalékos fizetést ajánlott fel, 3 éves terminuson belül. Ezek a feltételek azt jelentik, hogy a bank nem került csődbe, mert aktívái nyilvánvalóan fedik a passzívait. A bank helyzete azonban kilyárástalan kellett hogy legyen az utóbbi időben, ha az igazgatóság erre a lépésre határozta el magát. A banknak ugyanis egyaránt kapcsolatai voltak különösen a liberális nagytőkével és bizonyára elkerülték volna a kényszeregyezségre kérését, ha arra egyetlen lehetőség is lett volna.

Megrohanják a pénzügyintézetet

A kényszeregyezségre kérés a főváros pénzügyi és politikai köreiből, de különösen a bank betétesei között kinos feltűnést és meglepetést keltett. Ma a kora délelőtti órákban mintegy 500 főnyi tömeg rohamaozta meg a pénzügyintézetet, valamennyien betétesek, akik elkeseredetten követelték vissza pénzüket. A bank igazgatósága el volt készülve erre a támadásra és az intézet épületét azonnal esendőrökön vette körül, amely rövidesen rendet teremtett az elkeseredett emberek között. A bank egyik főosztályosai megjelentek közben az intézet erkélyén és közölte a betétesekkel, hogy mindenki meg fogja kapni a pénzét teljes értékében, de — 3 évig várniuk kell.

A tizenöt év előtti bankjegykibocsátáson vészett el a Banca Generala

Természetes dolog, hogy a Banca Generala összeomlása gazdasági körökben élénk kommentálás tárgyát képezi. A bank a háború alatt fejlődött ki az ország egyik legnagyobb pénzügyintézetévé. Főleg liberális érdekeltségek kapcsolódtak bele a bank munkájába. A német megszállás alatt a bank megbízást kapott papírpénz kibocsátására. Az emlékeztető „Generala” bankjegyek sok komplikációra és nemzetközi konfliktusra adtak alkalmat és igen sok kárt okoztak az ország belső gazdasági és pénzügyi életének is. Az egyesülés után a bankjegyek kibocsátásából kifolyólag zár alá vették a bank vagyonát és a Generalat ezzel kapcsolatosan meglehető-

sen súlyos veszteségek érték, amelyeket nem is tudott többé kiheverni. A konjunktúra idején prosperált a Banca Generala is, de nem tudott teljes erővel bekapcsolódni a gazdasági élet érvényesítésébe és az üzleti konkurenciában a többi pénzügyintézetekkel messze alulmaradt. A bank üzleti vezetése egyébként is igen sok kívánnivalót hagyott maga után — meglehetősen álmos és minden kezdeményezés nélküli irányítás érvényesült a banknál. A bank kolozsvári fiókja például 4—5 évvel ezelőtt a kolozsvári piacon szenvedett viharos veszteségeket.

500 lej névérték — 90 lej árfolyamérték

Illetékes helyen azt a felvilágosítást adták, hogy a bank mérlege ma is aktív. Ezzel szemben tény az is, hogy a dekonjunktúra bekövetkezésével a Banca Generala nem tudott olyan kereseti forrásokat teremteni magának, amelyek lehetővé tették volna számára a régi veszteségek

teljes kiheverését és a normális üzletmenet folytatását. A bukaresti tőzsdén az utóbbi időben már 90 lej körül jegyezték a bank 500 lejes névértékű részvényeit, mert a piacon nem maradhatott titokban az, hogy az intézet nehézségekkel küzd. A bank igazgatótanácsának hosszu ideig Barbu Stirbey herceg volt az elnöke, egy évvel ezelőtt történt lemondása után Calimhi herceget választották meg helyébe. Az igazgatósági tanács legnagyobbbrészt liberális politikusokból és közgazdászokból állott.

Nem segített

Az utóbbi hónapokban a Banca Generala egyre kevésbé tudott megbirkózni a helyzet nehézségeivel. Különböző oldalakról sorra mondták fel a bank hiteleit. A betétesek is kezdtek nyugtalankodni, de nem is annyira a betétesek visszavonulása, mint inkább a hitelek felmondása ingatták meg az intézet helyzetét. Az összeomlás már jóval hamarabb bekövet-

*Jó cipőnek —
jó cipőpaszta!
Ez a Fyrant Paszta!*

kezett volna, ha a Banca Nationala nem siet az intézet segítségére. Az elmúlt héten a négy bukaresti nagybank: a Marmorosch, a Romaneasca, a Banca de Credit Roman és a Banca Moldovei százmillió lejt folyósítottak a bank számára, hogy szorult helyzetéből kimentsek, de ez sem bizonyult elegendőnek, mert egyetlen hét leforgása alatt 250 millió lejes kifizetést kellett a banknak eszközölnie.

Az erdélyi gazdasági életet nem érinti a fizetésképtelenség

Jellemző, hogy a bank 60 millió lejes alaptőke mellett csaknem egymilliárd lejt kitevő betétállományt kezel. A bank vezérigazgatói székében egy A. Georgescu nevű ur ült. A Banca Generala összeomlása szimptomatikus jelensége az ország gazdasági és pénzügyi válságának, de nem érinti nagyon súlyosan az országot. A Banca Generala ugyanis csak néhány kisebb jelentőségű iparvállalattal és pénzügyintézetrel tartott fenn szorosabb kapcsolatokat. Az erdélyi gazdasági életet ugyancsak alig érinti a kényszeregyezés, amely nem is idézett elő különösebb nyugtalanságot.

Az ítélőtábla súlyosbította az Averescu-per ítéletét

A tábla fenntartja a törvényszék ítéletét, de elrendeli annak végrehajtását

Cluj-Kolozsvár, június 26. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A kolozsvári ítélőtábla Radulescu tanácsa pénteken délután fél három órakor hirdette ki nagy érdeklődéssel várt ítéletét az Averescu-perben. Mint ismeretes, a kolozsvári törvényszék Linczmayer tanácsa két heti börtönre ítélte Gruiu Bazil 21 éves újságíró, a Chemarea című nemzeti parasztpárti folyóirat fellelősszerkesztőjét, aki egyik cikkében azzal vádolta meg Averescut, hogy ő fojtotta vérbe az 1907-es román parasztlázadást.

A törvényszék a börtönbüntetés végrehajtását három évre felfüggesztette és azonnali 10 ezer lej pénzbüntetésben is elmarasztalta az újságíró.

A tábla szerdai tárgyalásáról beszámolt az Uj Kelet. A vádlott későn jött be a tárgyalásra és ezért a tábla nem adta meg az utolsó szó jogát. Az ítélet kihirdetése a tárgyalások végeztével, tehát már a délutáni órákban történt, amikor is Radulescu elnök enuniciálta, hogy annyiban

módosítja a törvényszék ítéletét, miszerint nem alkalmazza a büntető novella vonatkozó paragrafusát és az ítélet végrehajtását azonnali hatállyal rendeli el.

Az ítéletet így a tábla súlyosbította. Gruiu védője, dr. Pop Jonel enyhítésért a semmitőszékhez fellebbezett, fenntartva a felfolyamodásban az összes semmisségi panaszokat, amelyeket a törvényszéki tárgyaláson nyújtottak be, de amelyeket a tábla nem honorált.

Borzalmas erejű orkánok separtek végig Magyar-, Francia- és Németországban

Halottjai és sebesültjei vannak az elemek tomboló erejének

Budapest, június 26. Szegeden tegnap este több óras hatalmas vihar volt, orkán-szerű szélvisszával és felhőszakadással. A szélrohamok fákat és gázlámpaoszlopokat döntöttek ki, telefonvonalakat megsemmisítettek, háztetőket sodortak le a házakról és több óra megbenitottak minden forgalmat a városban és környékén. Telefon hiánya miatt lovasztafétával jelentették Szegedre, hogy a gazdasági vasut két szerelvényét a szélvész Kunhalomnál a sinekről kivetette és a szerelvények felborultak. Haláleset nem történt ugyan,

de számos utas megsebesült. Gépkocsik és teherautók vittek segítséget az utasoknak s reggelre beszállították őket a szegedi kórházba. A vihar csaknem egész éjjelen át dühöngött.

Párizs, június 26. A francia főváros környékén szintén felhőszakadások voltak. A hőmérséklet mindenütt 10—15 fokkal alászállott. Pontoise-ban jelentősek a viharok. Magny en Vexin községet a felhőszakadásban megduzzadt Epte egyik mellékfolyójával együtt elárasztotta. Egy asszony holttestét kifogták a megáradt

patakából. A faluban még öt eltűntje van az áradásnak.

Berlin, június 26. Württemberg keleti részén is több helyütt orkán és felhőszakadás okoztak nagy károkat. A Sváb Jura több községében sűrű villámsapások közben háztetőket sodort le helyükből a szélvész s a nyomában járó felhőszakadás hatalmas víztömege a fedél nélkül maradt lakókra zúdult. Laupheimban a villámok tüzeket okoztak, de az eső rendre eloltotta a lángokat. A mezőgazdaság mai viharokai jelentősek.

Bécsben ma is folytatódottak a diákzavargások

Az osztrák főváros több pontján összeütközés volt a horogkeresztes diákok és rendőrök között

Bécs, június 26. A tegnapi diákzavargások miatt a bécsi egyetem és a főiskolák ma zárva voltak és csupán a vizsgázókat bocsátották be szigorú igazoltatások után. Mindamellelt a zavargások a szerdai napon is tovább folytatódtak és súlyos kimenetelű összeütközésekre vezettek.

Reggel 9 órakor az egyetem és a főiskolák épületei előtt a nemzeti szocialista diákok nagy csoportjai gyülekeztek, majd a központi tudományegyetem elé mentek, ahol egy csoportba tömörülve zárt sorokban tüntető menetet formálva elindultak a belváros felé, azonban a rendőrség utjukat állta. A diákok egy része nem engedelmesskedett a rendőrök felszólításának, hogy oszlanak szét, hanem futólépésben a város háza elé rohantak, ahol tüntelést rendeztek a szociáldemokrata városi vezetőség ellen. A rendőrség gumibotokkal

verte szét a tüntetőket. Több diákot letartóztattak. Amikor ezeket a központi ügyeletre akarták kísérni, egy nagyobb diákcsoport megtámadta a rendőröket és elfogott bajtársaikat kiakarták szabadítani. A rendőrségnek sikerült a támadást visszautasítania és még néhány diákot a támadók közül elfogtak.

Nagyobb csoportosulás volt a Schottenringben, a rendőrigazgatóság épülete előtt, valamint a tőzsde környékén. A horogkeresztes diákok nagy lármát csaptak és szidalmazták a rendőröket. Amikor a diáktömeg az uccai forgalmat is veszélyeztette, a rendőrök gumibotokkal és kardlappal verték szét őket.

A fogadalmi templom melletti parkban egy csoport kommunista munkás támadta meg a tüntető nemzeti szocialista diákokat, amiből parázs verekedés támadt. Délelőtt 11 órakor erős rendőri kordonnal zárták el a Ringet és a

tüntető diákokat szétzavarták. Egy darabig csend volt, de délután egy órakor Bécs több pontján ismét megkezdődtek a diáktüntetések. A rendőrök gumibotokkal voltak kénytelenek a diákság ellen fordulni, amiből olyan tumultus támadt, hogy négy diákot a verekedések közben súlyosan megsebesítettek. Tíz egyetemi hallgatót letartóztattak.

HEVESY ISTVÁN: A FILMJÁTEK ESZTÉTIKÁJA ÉS DRAMATURGIÁJA. Hogyan születik a film és hogyan kell nézni a filmet, — erről szól ez a könyv, amely a modern filmtechnika minden részére és a filmjatek esztétikájának minden törvényére kiterjeszkedik. 218 oldal. Régi ár 136, új ár 51 lej. Küldje be bélyegben Lepagenak Kvár és portómentesen kapja, vagy utánvétellel portóval. Kérje az olcsó könyvek jegyzékét.

BERETVAPENGE
VILÁGHÍRŰ
MEM
DELUXE
KAPRATO
MINDENNYIT

Szítók!!
Ajtót
Tejoltó-val
ER & Co. Rt.
1931. június 27.
világmarika megövi Ont a némi betegségek-től.
rosi fiokújel Ferenc u. 11.

Briand hivatalosan meghívta Párizsba Brüninget és Curtiust, akik elfogadták a meghívást

Mellon Párizsba érkezett és már tárgyal is Lavallal Macdonald és Henderson július 17-én látogatnak el Berlinbe. Berlinben a tőzsdén továbbra is bizakodó a hangulat

London, június 26. Az Evening News közli Newyorkból, hogy a Hoover javaslatára küldött angol, francia és német válaszcímlevelét Washingtonban ma nyilvánosságra hozták. A lap Stimson amerikai külügyi államtitkár európai utjával kapcsolatban azt az információt kapta, hogy Stimson még sem halasztja el utjának időpontját. Az amerikai államtitkár Európában először Olaszországban marad huzamosabb ideig, majd július 17-én Párizsban tölt három napot s 21-re Berlinbe utazik. A német birodalmi fővárosból Stimson Londonba megy s onnan hosszabb tartamú skóciai üdülésre és szeptemberben tér vissza az Egyesült Államokba. Az amerikai államtitkár az európai fővárosokban kormányfőekkel tárgyalni fog.

Az amerikai külügyi hivatal egyébként biztató jelentéseket kapott a párizsi amerikai nagykövettől a Hoover-javaslatok ügyében. Ezért Stimson külügyi államtitkár elhatározta, hogy az eredeti programhoz képest szombaton elindul európai utjára. Egyidejűleg Mellon amerikai pénzügyi államtitkár Londonból este a francia fővárosba érkezett. Pénteken Mellon látogatást tett Laval miniszterelnöknel. Mellon párizsi látogatásával kapcsolatban Macdonald miniszterelnök felkérte lord Onslow konzervatív vezetőpolitikust, hogy külön misszióval utazzék Párizsba. A lord a háború ideje alatt nagy népszerűségre tett szert Franciaországban.

Politikai körökben úgy tudják, hogy Anglia is erőfeszítéseket kíván tenni Párizsban a Hoover-javaslatok körüli nehézségek kiküszöbölésére.

A Daily Telegraph információi szerint a francia-német miniszteri találkát július elejére tervezik, tehát még az angol miniszterek berlini látogatása előtti időpontra.

A találkozás helye és ideje tekintetében a tárgyalások még folynak s ezek egy-két napon belül befejezése után nyomban elküldik francia részről a meghívást Brüningnek és Curtiushoz.

London, június 26. Clynes angol külügyminiszter az alsóház tegnapi ülésén bejelentette, hogy Macdonald és Henderson július 17-én érkeznek Berlinbe, ahol 20-ig fognak tartózkodni s azután visszatérnek Angliába. A Times értesülése szerint az angol kormány értesítette az Angliával szemben fizetésre kötelezett államokat arról, hogy egy éven át nem tartoznak fizetni.

Párizs, június 26. Briand tegnap hivatalosan közölte Hoesch párizsi német nagykövettel, hogy a francia kormány nagyon örülne, ha Brüning és Curtius Párizsba látogatnának el. A francia külügyminiszter kívánatosnak mondta, hogy a látogatás mielőbb megtörténjen.

Német részről örömmel vették a meghívást. Azt a kívánságot juttatták kifejezésre, hogy a német miniszterek július 5. és 6-án folytathassanak személyes eszmecsereket Párizsban francia kormányfővel.

A bukaresti hadbíróóság előtt tovább folyik a „Ferochimica” panama tárgyalása

Bucuresti-Bukarest, június 26. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Az egész ország közvéleményét izgalomban tartotta az az óriási méretű panama, mely a Ferochimica panamája révén ismert. A Ferochimica panamája a negyvezékar több magasrangú tisztje kompromittálva van, akik éveken keresztül a legkülönbözőbb módon összesen 18 milliárd dollárt károsították meg az államot. A bukaresti hadbíróóság folytatólagos üléseken tárgyalja a Ferochimica perét.

A hadbíróóság elnöki székében Florescu tábornok ül, a vádat Gorskij generális, vezető-ügyész és Hotineanu őrnagy, ügyész képviselik, míg a védelmet Paltineanu tábornok, N. Spiroiu ezredes és St. Dumitrescu ezredes hivatalból delegált

tek vezetőpapirokban. Vatalosan közölte Hoesch párizsi német nagykövettel, hogy a francia kormány nagyon örülne, ha Brüning és Curtius Párizsba látogatnának el. A francia külügyminiszter kívánatosnak mondta, hogy a látogatás mielőbb megtörténjen.

Német részről örömmel vették a meghívást. Azt a kívánságot juttatták kifejezésre, hogy a német miniszterek július 5. és 6-án folytathassanak személyes eszmecsereket Párizsban francia kormányfővel.

védők és Popoescu, Teodoreanu, Rautu, Radulescu és Lupu választott védők látják el.

A tárgyalás első napján a vádiratot olvasták fel, amely megállapítja a vádlottak bűnösségét, ismerteti a vizsgálatot vezető bizottság megállapításait. Részletezi a minisztérium és a „Ferochimica” társulat között létrejött szerződést és rámutat ezen szerződéssel szemben elkövetett kihágásokra. A „Ferochimica” a vádirat szerint óriási srappellmenyiséget használhatatlanná tett, amelyet konzerválni lehetett volna minden veszedelem nélkül. A vádirat további részében a marosvásárhelyi fegyvertár felrobbantásával és a vádlottak többi bűncselekményeivel foglalkozik.

A platina árak fokozatosan emelkedni kezdtek a világpiacra

Huszszázalékos emelkedést mutatnak világszerte a platinaárak

Cluj-Kolozsvár, június 26. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Szaklapok értesítése szerint a katasztrófális áresés, amely a platina-piacon bekövetkezett, elérte mélypontját és a platina árak nemcsak, hogy stabilizálódtak, de állandó emelkedést mutatnak. Tudvalevő, hogy a rohamos áresés a platinatermő vidékek óriási túltermelése volt, ami különösen annak volt betudható, hogy Országok sokkal olcsóbban dobták piacra áruját, mint a többi platinatermő államok. Ennek következtében az Afrika, Kanada és Kolumbia területén lévő bányákban felhalmozódott az árukészlet. Ilyenformán több, mint ötven százalékkal estek az árak. 1930. elején még 13 font sterling volt a platina ára, amely 1931. elején már 6 és fél, már-

ciusban pedig 5 és fél font sterlingre esett. Az áresés május végéig egyre tartott és május 17-én a platina ára 4.75 font sterling volt már csupán.

Június 6-án váratlan emelkedés mutatkozott az árakban. A platina 5¹/₂-ra ugrott, ami a délafrikai, kandi és kolumbiai termelők között történt egyetemes ármegállapítás következménye. Hasonló emelkedés mutatkozik Newyorkban is, ahol 25 dollárról 37 és fél emelkedett a platina ára. Amerikában a kartell-tárgyalásokkal magyarázták ezt az árszilárdulást. A londoni piacon, ahol az egész világon egyedül tartják nyilván a platina világpiaci árait, általános várakozással tekintenek a következő napok eseményei elé.

Mint feljelentőt idézték be Lindenfeld gabonaügynököt a váradai ügyészségre és mint vádlottat tartóztatták le

Oradea-Nagyvárad, június 26. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Érdekes törvényszéki esemény történt tegnap Nagyváradon. Egy Lindenfeld nevezetű gabonaügynök körülbelül egy évvel ezelőtt valamilyen szeszügyből kifolyólag feljelentést tett a Löblé-szeszgyár ellen. Ebben az időben Lindenfeld Ákos Gyula terménykereskedő alkalmazottja volt, akitől 48 ezer lej készpénzt sikkasztott el. Ákos Gyula dr. Schor ügyvéd utján annakidején sikkasztás címén feljelentést tett a nagyváradai ügyészségen Lindenfeld ellen, aki közben eltűnt Nagyváradról és így a hatóságok nem tudták letartóztatni.

Pár nappal ezelőtt Lindenfeld idézött kapott a nagyváradai ügyészségre a Löblé-cég ellen tett feljelentése ügyében. Lin-

denfeld mitsem sejtve, jelent meg az ügyészségi kihallgatáson. Szerencsétlenségére azonban dr. Schor éppen abban a pillanatban látta őt meg a törvényszék épületében, amikor az ügyészséghez kihallgatásra ment. Dr. Schor azonnal jelentést tett az ügyésznek arról, hogy Lindenfeld ellen sikkasztás miatt körözés van kiadva. Az ügyész meggyőződve dr. Schor állításának valódiságáról, az esetről azonnal értesítette a törvényszék elnökét, aki Lindenfeld ügyében azonnali tárgyalást rendelt el. Lindenfeldnek ekként, amint elhagyta az ügyész szobáját, ahol mint feljelentőt hallgatták ki, azonnalra kitűzött törvényszéki tárgyalásra kellett sietnie, ahol dr. Schor ügyvéd képviselte a magánvádat.

Rövid tárgyalás után a törvényszék sikkasztás vétségében bűnösnek mondta ki Lindenfeldet és ezért három havi fegyházra és politikai jogainak három évre való felfüggesztésére ítélte. Ezenkívül a törvényszék 48 ezer lej azonnali megfizetésére is kötelezte Lindenfeldet, akit az elnök rendelkezése azonnal letartóztattak és az ügyészség fegyházába kísérték át. Az érdekes ítélet élénk feltűnést keltett Nagyvárad jogászköreiből.

A bucsuzó Hevesi Piroška

Körülbelül tíz éve annak, hogy Kolozsvárra jött. Tíz éve, hogy itt él közöttünk, tanítva, nevelve, egy egész nemzedéket nyerve meg a zenekultúra szeretetének. És most eltávozik. Ebből az alkalomból szeretnénk megköszönni neki mind azt a felbecsülhetetlen értéket, amit örökségül reánk hagyott. Szeretnénk megköszönni neki azt, hogy a zenét, a művészeteket ezt a művészetét azok számára is hozzáférhetővé tette ebben a városban, akik számára azelőtt talán semmit sem jelentett. Köszönjük neki azokat a koncerteket, amelyeken hol intuitív, hol kongeniális művészetével a nagy zeneköltők mondani-valóit hozta közelebb hozzánk.

Hevesi Piroška korszakot jelentett Kolozsvár zenei életében. Pedagógiai tudásával és művészetével elérte azt, hogy nemcsak tanítványai tanultak tőle, hanem az évek során sikerült egy komoly érdeklődő csoportot is kialakítani. Tanítványai köré újabb tanítványok csoportosultak és lassan-lassan kitermelődött az a komoly, zeneértő publikum, mely immár tud szigorúan bírálni s mely ime finomult igényeket támaszt a hajdan vidékies, jelentéktelen kolozsvári zenei élethez szemben. Hevesi Piroskának nagy része van abban, hogy a csillogó, felszínes, üres és komolytalan muzsika kultuszát egy magas színvonalon álló zenei kultúra váltotta fel Kolozsváron.

Hevesi Piroška nemcsak mint művész és nemcsak mint pedagógus vívta ki azt a szeretetet, mely távozó alakját körülövezi. Mint ember és mint nő egyaránt kivételes egyéniség ő s ezt az egyéniséget, ezt az egyenlőséget az emberekkel való érintkezésbe és pedagógiai módszerbe is bele tudta vinni. Lélektani érzékével hozzá tudott simulni tanítványai lelki adottságaihoz. S ezzel a pedagógiai szabadsággal, amit csak kivételesen tehetséges emberek engedhetnek meg maguknak, sokszor váratlan és gyors eredményeket tudott elérni. Nem voltak pedagógiai dogmái, mint a régi zenepedagógusoknak. Nem akart sémákba törni, mert hiszen tisztában volt azzal, hogy ahány ember, annyiféle az ahány lélek, annyiféle az irányultság. Mindenkihez azt hozta ki, ami legmélyebben élt benne és azzal ajándékozta meg, ami hiányzott belőle. De ami még ennél is fontosabb: megtanított bennünket a művek szellemének szeretetére. Ezzel elérte azt, hogy növendéghangversenynein, ha a pódiumon nem jelentek volna meg a mindig változó arcomok — könnyen támadhatott volna az az illúzió, hogy egy nagyon sokoldalú művész játsza végig az egész programot.

Mindezért semmit sem tudunk cserébe adni, mint forró, meghatót köszönetet. Nem tudunk mást adni, mint azt az ígéretet, hogy mindannyian, akik tanítványai voltunk, az általa megjelölt uton fogunk tovább haladni. Szelleme, mellyel egy egész generációt oltott be, itt marad közöttünk és bármikor jöjjön vissza: fókuszot rajongásunk, szeretetünk és becsülésünk fogja köszönteni. Kívánjuk neki, hogy most, midőn életének egy újabb fordulatához érkezett, amikor új sikereket és kilátásokat nyilnak meg előtte: ugyanaz a rajongó szeretet kísérje utjain, mint amilyenek mi, tanítványai övezük alakját s amelyet tudása és tehetsége révén méltán megérdemel.

Ezt kívánja összes tanítványai nevében, régi volt tanítványa:

Izsák Laura.

A próféta gyermek

Edmond Fleg megrázó zsidó regénye
Ára 100 lej és portó
KAPHATÓ AZ UJ KELET
KÖNYVOSZTALYÁBAN

EXPOSITION COLONIALE INTERNATIONALE PARIS-1931
MAY-NOVEMBRE

Asiatic titokzatos templomai, Afrika fekete palotái és az exotikus művészet remekai
Különböző olcsóságok és előnyök. Utbaigazításért forduljon bármelyik utazási irodához. Expozítia coloniale internationala.

Nézz meg feltétlenül vasárnap délután 5 órakor a

VASAS-HAGGIBBOR

nemzetközi mérkőzés

Szombat, 1931. június 27.

Arománia

— Természetszerű kisebbség számára azt, hogy nemzeti szabadságon művelhesse az állam erkölcsi és zsidó felekezeti és állam szubvenyiek elbánsát közbí etnikai kisebbségek alapján biztetéseket fogalmazza gyors teljesítésével, tene ama ígéretnélkemben oldja meg a mákat. Ezen minimávetkezők volnának:

1. Az állampolgárolamint 60—68. értelmű módosítókoszok intézkedésszerződés vonatkozásában fájjen
2. Az 1929. évi szakszának hatáamely a zsidó fel
3. A zsidó felekezetekkel arálása.
4. Az állami is tanuló számára hogy szombaton kon ne kényszerül a tanulók szülei nyezik.

5. Zsidó tanító
6. Azon intézkése, amelyek megloket abban, hogy választott magágyermeküket.

7. Az 1929. érvény oly értelmű megadja a lehetőkezeteknek, hogy irányítása mellett

Hallgassnális tes

— Képviselő Urak elsősorban a románikus kivánságaival kötelességének tartja, hogy hozzájáruljon az államokban a legjobbasáshoz. Szükségesnek hozási tevékenység vezetését, amelynek fontosabb törvényjavdekl professzionális meghallgatása után hozó testületek elé. A lakos megszerkesztés idevonatkozólag figyegy, a miniszterelnöendő és specializált ifrikáló bizottság vrenden levő nagy gproblémák megoldása kormány gazdasági legfelsőbb gazdaságtesítését, amelynek a legfontosabb pozíciósegekbeől rekrutálódn

Államikanélikül

— Kérjük, hogy gyobb erőfeszítésekanéliküliség leküzdésük a munkanélküliségének törvényhozásiét. A kormány a gterén hozandó törvésonn figyelembe kellzött jogokon alapulókokat.

A zsidóiparosok

— Minthogy az ornak legnagyobb részdellemmel foglalkozikdig a zsidó iparosokérdekeinek megvédőmegfelelően örömmel által bejelentett törvapatenta fixa bevesiti a kereskedelmi detett törvényhozási egynehány olyan teálláspontra kényszeroglalt törvényjavasl

Aromániai zsidóság minimális követelése

(Első oldali cikkünk folytatása)

— Természetszerűen követeljük a zsidó kisebbség számára ama jogának elismerését, hogy nemzeti nyelvét és kulturáját szabadon művelhesse s e célra megkapja az állam erkölcsi és anyagi támogatását. A zsidó felekezeti és kulturális intézmények állami szubvencionálását, illetőleg egyenlő elbánást követelünk az ország többi etnikai kisebbségével. A fentebb felsoroltak alapján bizonyos minimális követeléseket fogalmazunk meg, amelyeknek teljesítésével a kormány eleget tenne ama ígéretének, hogy megértő szellemben oldja meg a kisebbségi problémákat. Ezen minimális követelések a következők volna:

1. Az állampolgársági törvény 56., valamint 60—68. szakaszainak oly értelmű módosítása, hogy ezen szakaszok intézkedései a párizsi békeszerződés vonatkozó rendelkezéseivel összhangba jöjjenek.
2. A 1929. évi kultusztörvény ama szakaszának hatályon kívül helyezése, amely a zsidó felekezetre vonatkozik.
3. A zsidó felekezethöz a többi felekezetekkel arányos szubvencionálása.
4. Az állami iskolák zsidó vallású tanulóinak számára biztosítása annak, hogy szombaton és más ünnepnapokon ne kényszerüljenek írni, ha ezt a tanulók szülei az év elején kérvényezik.
5. Zsidó tanítóképezde létesítése.
6. Azon intézkedések megszüntetése, amelyek megakadályozzák a szülőket abban, hogy a maguk által megválasztott magániskolákba járassák gyermekeiket.
7. A 1929. évi szövetségi törvény oly értelmű módosítása, amely megadja a lehetőséget a zsidó szövetszervezeteknek, hogy saját központjuk irányítása mellett működjenek.

Hallgassák meg a professzionális testület véleményét

— Képviselő Urak! A Zsidó Párt, bár elsősorban a romániai zsidó élet specifikus kívánásaival foglalkozik, mégis kötelességének tartja, hogy szerény erejével hozzájáruljon az általános állam-problémákban a legjobb megoldások megtalálásához. Szükségesnek tartjuk a törvényhozási tevékenység oly rendszerének bevezetését, amelynek folyamánaképpen a fontosabb törvényjavaslatok csak az érdekeltektől professzionális körök véleményének meghallgatása után kerüljenek a törvényhozó testületek elé. Ami a törvényjavaslatok megszerkesztésének formáját illeti, a vonatkozólag figyelembe kellene venni egy, a miniszterelnökség mellett létesítendő és specializált jogászokból álló közfizikáló bizottság véleményét. A napirenden levő nagy gazdasági és pénzügyi problémák megoldása érdekében kérjük a kormány gazdasági bizottsága mellett legfelsőbb gazdasági-pénzügyi tanács létesítését, amelynek tagjai a gazdasági élet legfontosabb pozícióiban levő személyiségekből rekrutálódnának.

Allamilag segíeyezték a munkanélkülieket

— Kérjük, hogy a kormány a legnagyobb erőfeszítéseket tegye meg a munkanélküliség leküzdése érdekében s kérjük a munkanélküliek állami segítyezésének törvényhozási uton való bevezetését. A kormány a gazdasági és pénzügyi téren hozandó törvényhozási intézkedései során figyelembe kell hogy vegye a szerzett jogokon alapuló kis magángazdaságokat.

A zsidó kereskedőkért és iparosokért

— Minthogy az ország zsidó lakosságának legnagyobb része iparral és kereskedelemmel foglalkozik, a Zsidó Párt mindig a zsidó iparosok és kereskedők jogos érdekeinek megvédője között lesz. Ennek megfelelően örömmel várjuk a trónbeszéd által bejelentett törvényjavaslatot, amely a patenta fixa bevezetésével leegyszerűsíti a kereskedelmi adókat. Bár a behirdetett törvényhozási intézkedések közül egy-néhány olyan természetű tartózkodó álláspontot kényszerít, a trónbeszédben foglalt törvényjavaslatok legnagyobb részét abban a meggyőződésben várjuk, hogy együtt fogunk működni a parlamenti többséggel, ezeknek tökéletesítésén és törvénnyé való átváltoztatásán.

Külön zsidó szekciót a kisebb ségi államtitkárság mellé

— Hiszünk, hogy a Jorga-kormány jó intenciói minden kétségen felül állnak. A kormánynak a kisebbségekkel szembeni jóindulata, magatartása jeleként könyveljük el a kisebbségi alminisztérium felállítását. Nem kételkedhetünk abban, hogy a kisebbségi törvényhozás alkalmával a kormány figyelembe fogja venni azon természetes követelésünket, hogy a kisebbségi államtitkárság keretein belül a zsidó kérdések megoldása számára külön szekciót fognak felállítani, amelynek vezetésére a zsidó kisebbség köréből fognak tisztviselőt kinevezni.

Megszavatták a közigazgatási javaslatot

A szenátus ülésén a nemzeti parasztpárti szenátorok éles támadásban részesítették a közigazgatási reformjavaslatot, amelyet a szenátus végül is megszavazott.

Tizenöt évi fegyházra ítélték a dési sztrichninnmérgezési per vádlottját

A törvényszék számos mentőkörülmény figyelembevételével hozta a viszonylag enyhe ítéletet

Dés, június 26. (Az Uj Kelet tudósítójától). A dési törvényszék előtt napok óta folyik a részleteiben borzalmas sztrichninnmérgezési per tárgyalása. A mérgezésről annak idején az Uj Kelet is részletesen beszámolt. Rusu Mihály kodori paraszt lett ennek a mérgezésnek az áldozata, aki gyomorhaja miatt orvosi kezelés alatt állott, de közben összes ismerőseitől kért tanácsokat arra vonatkozólag, hogy milyen szereket használjon. Pop Ambrozia, aki régi ellensége volt Russunak, ismerve a beteg ember gyengeségét, levélben sztrichnint küldött ennek, aki mi-

helyest bevette a porokat, borzalmas kínok között kiszenvedett. A bevezetett vizsgálat elsőnek Kintye tanítóra terelte a gyanút, mert Pop Ambrozia a levélre a tanító nevét hamisította alá. Hetek után derült csak ki, hogy a levelet Pop Ambrozia írta. A gyilkos unokahúgával, Câmpian Katica sóbányai tisztviselőnővel iratta meg a levelet, amiért aztán a tisztviselőnőt is perbe fogták.

A törvényszék hatalmas érdeklődés mellett megtartott tárgyalása után csütörtökön a késő esti órákban hirdette ki az ítéletet. A törvény-

szék Pop Ambroziát előre megfontolt szándékkal elkövetett emberölésben mondotta ki bűnösnek, de az enyhítő körülmények figyelembevételével 15 évi fegyházra, politikai jogainak 25 évre való felfüggesztésre és 200 ezer lej kártérítésre ítélte. Câmpian Katicát, akiről bebizonyosodott, hogy nem tudta, miszerint a levélbe sztrichnint tett Pop Ambrozia, felmentette a vád és annak következményei alól.

Az ítélet ellen az ügyész súlyosbíttásért, a védő és a vádlott enyhítésért fellebbeztek.

A nemzeti parasztpárt vezérlőbizottsága visszautasította Maniu lemondását és felhívta, hogy maradjon továbbra is a párt élén

Népes delegáció viszi Badacsonyba a vezérlőbizottság határozatát

Bucuresti-Bukarest, június 26. (Az Uj Kelet tudósítójától). Ma délelőtt tíz óra körül összeült a nemzeti parasztpárt vezérlő bizottsága, hogy döntsön a Maniu Gyula lemondása felett. A vezérlő bizottság ülését izgalmas tanácskozások előzték meg az egyes nemzeti-parasztpárti vezetők között. Az elmúlt napok során a pártnak csaknem minden megyei szervezete foglalkozott a vezér visszavonulásának kérdésével s valamennyien kimondták, hogy kérik Maniut elhatározásának megmásként.

A vezérlő bizottság nagy izgalommal várt ülésén résztvettek a párt összes markáns vezetői. Mihalache elnököt, kivüle jelen voltak Madgearu, Mironescu, Junian, Mirto, Popovici Mihály, Nitescu, Ghita Pop, Pan Halippa, Pop-Csicsó István, Gafencu, Raducanu, Tilea, dr. Moldovan Valer és mások. Mihalache megnyitójában közölte, hogy Maniu lemondott a pártelnökségről és vissza akar vonulni a politikai élettől. A nemzeti parasztpárt vezetősége javasolja a vezérlő bizottságnak, hogy ezt a lemondást ne fogadják el és ne válasszanak más elnököt. Maniu bizonyos lehet abban, hogy az egész párt szolidáris az elnökével.

Mihalache javaslatát percekig tartó tapsal fogadta a vezérlő bizottság. A javaslatához senki sem kívánt szót emelni, mire Mihalache a következőképpen folytatta beszédét:

— Ma táviratot kaptam Maniutól, amelyben közli, hogy lemondása végleges és visszavonhatatlan. Ezt a táviratot én tárgyalannak tekintem.

Javaslatára bizottságot küldenek ki, amely egy negyedórát tartó tanácskozások után a következő határozati javaslatot terjeszti a vezérlő bizottság elé:

— A nemzeti parasztpárt vezérlő bizottsága június 26-án délelőtt tartott

gyűlésén foglalkozott azokkal a levelekkel, amelyekben Maniu a pártelnökségről való lemondását bejelentette. A vezérlő bizottság megállapítja, hogy a taktikát és metódusokat illetően a legteljesebb egyetértés honol Maniu és a párt vezetőszervei között. Visszautasítja elnökének lemondását, ismételtlen kifejezést ad határtalan szeretetének és ragaszkodásának, visszahívja Maniut a párt élére, anél is inkább, mert erre nemcsak a nemzeti parasztpártnak, hanem az egész országnak szüksége van.

A határozati javaslatot egyhangulag elfogadják és elhatározzák, hogy delegáció útján fogják azt Maniuhoz Badacsonyba eljuttatni. Mihalache lelkes beszédében hangsúlyozza hogy az egész párt szolidárisan áll Maniu mögött, majd rámutat arra, hogy a párt két frakciójának egyesülése megingathatatlan.

Pop-Csicsó István Mihalachet éljenzi, majd felhívja Maniut, hogy maradjon meg a nemzeti parasztpárt körében, an-

Azzal még nem tette meg kötelességét, ha kifizeti előfizetési hátralékát...

Szeresszenegy új előfizetőt az Uj Keletnek,

ha azt akarja, hogy az erdélyi zsidóság egyetlen organuma zavartalanul teljesítthesse kötelességét!!

Íme a LYSOFORM-üveg

Ez a híres fertőtlenítőszer kimérve nem kapható

LYSOFORM a neve egy különleges, szabadalmazott fertőtlenítőszernek. Csakis akinek gyártási szabadalma van, készítheti. Ez a híres, az egész világon használt készítmény csakis sötétzöld üvegekben kerül forgalomba. Minden kimérve, Lysoform név alatt eladott készítmény gyanus.

Utánzatot vásárolni akkor, amikor fertőtlenítőszerre van szükség — amely minden csirát megöljön — tiszta örület. Kérje nyomtalanul a zöld üveget, lepecsételve, amikor Lysoformot vásárol.

Lysoform

nál is inkább, minthogy ma inkább szükség van az ő bölcs vezetésére, mint valaha.

Bucuresti-Bukarest, június 26. Károly király, mielőtt Balcicból visszatért, azonnal magához kérte Mironescut és Junian, akikkel hosszú időn keresztül tárgyalt Maniu lemondásáról.

— Eltemették Kuncz Aladárt. Budapest-ről jelentik: Kuncz Aladárt, a nagytehetségű erdélyi író pénteken délután 5 órakor a magyar író és művészvilág egyöntetű részvéte mellett helyezték el örök nyugalomra a Kerepesi uti temető 21-ik parcellájába, amelyet a magyar székesfőváros ajándékozott az író családjának. A magyar írók halottjuknak tekintették Kuncz Aladárt, akinek temetésére elzarándokoltak a magyar irodalom összes élő nagyjai. A temetőben az erdélyiek részéről dr. Krenner Miklós és Koós Károly, a Nyugat nevében Móritz Zsigmond, a Pen-klub részéről Mohácsi Jenő bucsuztatták a nagy halottat, akinek sirjához a Magyar Újságírók Egyesülete, a Magyar Írók Egyesülete, a Pén-klub és a művészi világ színe-java felvonult. A budapesti sajtó a legnagyobb elismeréssel hangján emlékezik meg Kuncz Aladárról és halálát az egyetemes magyar irodalom nagy gyászának tekintti.

Mentő csillagok a zsidó éjszakában

Izsák Arnold novellái és elbeszélései Ara 80 lej KAPHATÓ AZ UJ KELET KÖNYVOSZTALYÁBAN

uzó íroska

ak, hogy Kolozs-itt él közöttünk, egész nemzedéket a szeretetének. Ol az alkalomból neki mind azt a amit örökségül nek megköszönni a művészeteknek számára is hozzá- városban, akik mit sem jelentett. t a koncerteket, hol kongeniális neköltők mondani- ozzánk.

szakot jelentett n. Pedagógiai tu- elérte azt, hogy ultak tőle, hanem gy komoly érdektani. Tanítványai csoportosultak és ott az a komoly, immár tud szigofinomult igényvidékies, jelenté-élettel szemben. része van abban, s, üres és komoly-egy magas szintúra váltotta fel

sak mint művész ogus vitta ki azt a alakját körülövezi. egyaránt kivételes mberséget, ezt az rekkel való érint-ódsszerbe is bele érzékével hozzá gyai lelki adotts- góiai szabadság-lesen tehetséges eg maguknak, sok-eredményeket tu- pedagógiai dog-epedagógusoknak. rni, mert hiszen gy ahány ember, annyí irányu el- azt hozta ki, ami és azzal ajándé- t belőle. De ami megtanított ben-ének szeretetére. övendéghangver- nem jelentek ltozó arcok — na az az illúzió, lu művész játsza t.

tudunk cserébe atott köszönetet. mint azt az ígére- akik tanítványai lólt uton fogunk me, mellyel egy e, itt marad kö- ne vissza: foko- tünk és becsülé- Kívánjuk neki, k egy újabb for- ort új sikerek és lnak meg előtte: et kísérja utjain, itványai övezzük ása és tehetség- tványai nevében.

Izsák Laura.

gyermek

zsidó regény- portó UJ KELET YABAN

mérközést

Oriási részvét mellett temették el Plesch Lászlót, az aradi Barisszia ros risonját

Kétezer ember kísérté elutolsó útjára tragikus körülmények között elhunyt ifjút

Arad, június 26. Ha nem lenne temetések megadó hangulata olyan néma és magábafojtott önkínzás, ha a papi zsolozsmák közepette fel merne szakadni a lelkekből egy harsány vétó, egy kiáltó forrongás a sorsparancs vak elbizakodottsága ellen és ha volna anyaszív, amely önmagába roskadt fájdalomában nem a hívó elítelt megnyugvásával fogadná a csapást: akkor az aradi zsidótemető ezernyi tömege fölött nem a sirás és könny végnélküli tengere lett volna minden kar és agy, minden hit és minden credo — egy ravatal előtt.

Egy zsidó anya huszonnégy éves fia feküdt ott holtan. Egy fiú, egy édesanya fia. Plesch László bevégzett földi végzete hevert ott koporsóbazártan, elmúltan minden idők és minden eljövendő örömei előtt.

Az aradi zsidó közélet vezetői, a Zsidó Nemzeti Szövetség tagjai: a Barisszia, az Aviva, a Wizo, a Hakoah sportegylet, a Sómér-csapatok álltak körül a koporsót és sirtak. Tehetetlen vergődés volt ez a temetés a megváltozhatatlan felett.

Kétezer ember zokogta végig Plesch László temetését.

Weisz Sándor főkéntor gyászimájával vette kezdetét a halotti szertartás, majd dr. Vágóölygyi Lajos főrabbi lépett a fekete lepellel beborított koporsó elé. Megrázó gyászbeszédében méltatta Plesch Lászlót, az ideálkért hevülő, lelkes barissziánus elhervadhatatlan érdemeit és fájdalmas szavakban juttatta kifejezésre a mély gyászt és keserűséget, amely Plesch László halála ejtette egész Arad zsidóságát.

Dr. Herzog Sándor a Zsidó Nemzeti Szövetség és a Hakoah sportegylet nevében mondott zokogásba fülő istenhozzádot. Könnybeulltak Péterfy Endre szavai is, aki az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség kisintézőbizottsága nevében bucsuztatta Plesch Lászlót.

A kórus gyászos akkordjai mellett, az egyensapkás barissziánusok vállukra emelték a koporsót, amelyben az aradi Barisszia ros risonjának, a feledhetetlen testvérnek kihült teteme feküdt.

A nyitott sir előtt Klein Miksa, az Aviva-Barisszia nevében bucsuzott

Füldörühában, valamint selyem fehérnemű és selyemharisnyában, ugy minőségben, mint olcsóságban, vezet az „ELBE“ Cal. Reg. Ferd. 19 és „HARISNYA-HÁZ“ Cal. Reg. Ferdinand 29. (kis hid mellett) Egy kísérlet mindenkit meggyőz

Plesch Lászlótól, akinek elhalálása soha be nem tölthető ürt hagyott maga után az aradi zsidó ifjuság életében.

Liebermann Sándor, az aradi Zsidó Kulturkör nevében mondott bucsubeszédet, majd újra felcsendült Weisz fő-

Tíz méternyi magasságból a Szamosba zuhant Grünstein Béla 9 éves kolozsvári kisfiú

Játék közben érte a szerencsétlenség a kisfiút, aki a halállal vívódik

Cluj-Kolozsvár, június 26. (Az Uj Kelet tudósítójától). A csütörtök délutáni órákban tragikus szerencsétlenség történt a Ferenc József hídnál. A szerencsétlenségnek egy 9 éves fiú lett áldozata, aki a hatóság vétkes könnyelműsége folytán üzhette azt az életveszélyes játékot, hogy a 10 méter magas ságu part szabályozott kőfalán hancurozott barátjaival. A gyermekek játékanak nagy közönsége volt, akik előre sejtették, hogy itt valami történni fog és figyelmeztették a gyermekeket, hogy ne veszélyeztessék életüket ezzel a játékkal. A gyerekek közül egy szerencsétlen pillanatban a mélységbe zuhant Grünstein Béla 9 éves kis zsidófiú,

kántor ajkán a halotti zsolozsma és az egyszerű deszkakoporsót leengedték a frissen ásott anyaföldbe.

Az Aradi Zsidó Nemzeti Szövetség és a Barisszia tegnap este tartott gyűlésen áldozott Plesch László emlékének és elhatározták, hogy a tragikus végű ros rison nevével bevezetik a Keren Kajemeth aranykönyvébe és alapítványban örökítik meg emlékét. Az alapítványból befolyt összeg kamatját minden évben, Plesch László halálának járzeit napján, a legjobban héberül beszélő barissziánus kapja meg.

Grünstein Széchenyi téri kereskedő fia.

A gyermek zuhanására azonnal a partra rohantak a játék szemlélői. A közeli gyógyszerházból a mentőkért telefonáltak. A pár pillanat múlva megérkezett a mentőautó, mely a partra fektetett eszméletlen kisfiút a sebészeti klinikára szállította.

A gyermekek azonnal operációt hajtottak végre, mely azonban kevés sikerrel kecsegtet. Grünstein Béla súlyos belső sérüléseket szenvedett és életbenmaradásához kevés a remény.

A tragikus szerencsétlenség a város zsidóságában nagy megdöbbenést váltott ki.

Panamázás miatt elcsapták

Miss Jean Norris-t, az amerikai Egyesült Államok első női bíráját

Newyork, június 26. Az Egyesült Államok első női bírájával, Miss Jean Norris-komoly bajok történtek. Alighanem a vádlottak padjára fog kerülni, ha csak nem mond le békésen és nem vonul vissza feltűnés nélkül tisztos pályájáról.

1919 november 1-én nevezte ki Hylan akkori polgármester Jean Norris-t bíróvá. Tízévi ügyvédi gyakorlata volt már akkor a tehetséges jogásznőnek. Akkoriban megalkult a női bíróság, amely kizárólag női vádlottak és női peres felek ügyeivel foglalkozott. Mindenki helyeselte, hogy ennek a bíróságnak van egy női tagja is. Évenként át rangjoga beszéltek a női bíróról a newyorki nők. „Bölcs Portia“-nak nevezték Miss Norris-t, aki elnöke lett az amerikai jogásznők szövetségének.

Most azután kínos fordulat következett be a bírónő karrierjében. Newyork állam kormányzójának jogügyi referense egész sereg vádat halmozott össze ellene. Így többek között elkövette azt a súlyos dolgot, hogy reklámcélokra bírói talárban lefotografáltta magát és a képet eladta hirdetési ügynököknek. Ami még ennél is súlyosabb: összeköttetésbe került egy sötétvilági társasággal. Ez a társaság

obszkurus pénzemberekből állott, akik tartóztatott nőeknek óriási kamatra pénzt adtak kölcsön, hogy letehessek a kauciót és kiszabadulhassanak. A bírónő állandóan rendkívül magas kauciókat szabott ki a szerencsétlen nőkre, úgyhogy a kauciókat kölcsönző társaság nagy összegeket keresett. Az összegekből a bírónő szépen részesedett. Most azután, hogy ez kiderült, elkeseredett nők tömege nyilatkozik az egykor körülrajongott bírónő ellen. Kiderült, hogy sok megtévedt nővel kegyetlenebbül és szigorubbant bánt, mint a legridegebb férfibírák. Kiderült az is, hogy gyakran meghamisította a tárgyalásokról felvett jegyzőkönyveket.

Felajánlották Miss Norrisnak, hogy „megrendüljön egészségi állapotára“ való hivatkozással mondjon le. Ha ezt nem teszi, bíróság elé állítják és súlyos büntetést kaphat. A bölcs Portia még nem döntött. Itt említjük még meg, hogy éppen a napokban neveztek ki több nő magas jogügyi állásokba. Miss Henriette Additon most lett Newyork rendőrfőnökének egyik helyettese. Long Branch városában pedig Mrs. Cornelia Hopkins rendőrfőnök lett.

Évi százmillió dollárt keresnek az amerikai jószok

A csillagjósok királynője személyesen mondja mikrotónba az egyik fogpasztagyár rádióreklámját

Newyork, június 26. Amerika gazdasági és pénzügyi depressziójából diadalmasan bukkant ki a próféták „aranykorszakának“ hajnala. A jószok és asztrológusok többet keresnek, mint a szesz csempészek és az alvilág zsaroló bandái. Kétségbeesése majdnem mindenkire a „varázslók“ karjaiba hajt.

A Walstreet hemzseg a prófétáktól és chirologusoktól. Az egyik jós, aki „kristályba való nézéssel“ bolondítja az emberiséget, egész nagy színházat bérelt a Broadway-n. Ezek mennek el esténként hozzá, hogy megtudják a jövőt, különösen az ő jövendőjüket. Fakirok esnek a Fifth Avenue fényűző lakásaiban transzba, sok újság naponta közöl asztrológiai jelentést, amelyből

mindenki megtudhatja, mikor ajánlatos egy flörtbe kezdeni, vagy tanácsos a börzén játszani. Este pedig az étherhullámokból megszólal a próféta, aki óva int Vénuszról, míg teljes bizalommal nyilatkozik Merkurról. Igazi mesevilág.

Miss Miriam Rooney, a loyali egyetem tanárnője kiszámította, hogy a felvilágosult amerikaiak évente százmillió dollárt költenek jószokra, asztrológusokra, kristályba nézőkre, fakirokora, chirologusokra és zseniális hölgyekre, akik még ahhoz is értenek, hogy a kávé aljából jósoljanak. Ennek az összegnek a negyedrészét magára Newyorkra esik. Ha másnak nem, magamagának bizonyára szerencsét hoz a próféta jóslata.

Ne higgye, hogy drágul a tűzifa olcsóbb, mint eddig

Talán igaz, hogy a vasut felemelt a fuvardíjat, de akkor is egész telegen át olcsón megveheti a fáját vidékről közvetlen szekérral hozzhoz beszállítva (vasut nélkül)

1 öl bükk hasáb 1000
1 „ hántott . . 1100
1 „ II. oszt. vegyesfa . . . 700
I. tiszta bükkhasáb fából aprított tűzifa . . . 62
II. oszt. fából aprított fa 52
I. oszt. hántottfa aprítva 72
házhöz szállítva

Megrendelhető:

LÁZÁR

fatemelőnél, Cal. Reg. Ferd. 5
TELEFON 2-51.

Asztrológusok, akik feltornászták magukat, évente ötvenezer dollárt, sőt többet is keresnek. Vannak asztrológusok, akik több pénzt harácsolnak össze, mint valamennyi asztrológus együttvéve.

Az asztrológusok királynője kétség kívül Evangeline Adams. Minden jelentése szentírás a tömeg számára. Egy ideig fináncembereknek jósolt, aztán felfedezte őt egy fogpasztagyár. Ez a fogpasztagyár mesés szerződéssel fogadta szolgáltatába, amely nem az egyébből, minthogy a gyár rádióreklámjait maga a hölgy mondja mikrotónban. Természetesen megtudja mindenféle jóslásokkal, ami a fogpasztagyár reklámjának hatását meghatározza. Evangeline kisasszony nemcsak ahhoz ért, hogy a csillagok állásából jósoljon hanem rendkívül dallamos és behízelgő hang felett is rendelkezik. Jóslások ködök és éppen ezért a „remény a gyálat“ tiszteli benne a tömeget.

Aki fogpasztaszükségletét annál gyárnál fedezi, amely Evangeline kisasszonyt foglalkoztatja, teljesen ingyen és bérmentesen kapja horoszkópját házhöz szállítva. Evangeline kisasszonynak az alkalmazottak egész törzskara segítkezik abban, hogy a száz ezer vevőnek a horoszkópját elkészítse.

Schalom Asch író beválasztották a Jewish Agency lengyelországi tanácsába

Varsó, június 26. A napokban Varsóban Lengyelország zsidó hitközsége képviselőinek konferenciája zajlott le. A konferencia célja az volt, hogy a Jewish Agency nemcionista hét képviselőjét megválasszák. A konferenciára eljött Werner Senator is, aki referált a Jewish Agency Palesztina-munkájáról. A beszéd után megejtették a választásokat. A nemcionista tagoknak megválasztották Schalom Ascht, dr. Goldflamot, Boris Elitzgon és Oscar Kohn lordi nagyiparosokat. Moritz Meisel, a varsói városi tanács elnökét, Kahane rabbit és Ananias Elitzhornt, a Jewish Colonisation igazgatóját a tanács helyettes tagjai: Hillel Zeitlin, Czerniakow mérnök és Samuel Adalbert volt miniszteri tanácsos.

Akinek a gyomra fáj, vagy bélműködés megrekedt, vagy gyomorégése van, igyon természetes

Bikszádi vize

Számos egyetemi tanár által ajánlott. Mindenütt kapható.

UJ KELET az országos zsidó Főszerkesztő: D. Felelős szerkesztő: Bukaresti sz. Hátszeg Ernő, St. Cikkeink utánnom megjelölésével

Egy magyar házi zsidó párizsi gyarmati Párizsból jelentik: A kiállításra vasárnap magyar házaspár érkezett. Magyar utat tettek Marsall, a gyarmati két magasarangu tiszt és ünnepléses fogadtat szokatlan vendégeket

Szerzői jogbitor egy képeslevelezőlap jelentik: Brünben utóbbi időben képeslombba, melyek a mo ábrázolták. Miután tonai generáltérképek térképvezetőket a hatóságok jogának dologban és ezért a paragrafus értelmében az inkriminált képeslombot bírósi bíróság, amely pénzbüntetésre ítélt pedig kötelezte, hogy lapokat semmisítse

Egy előkelő orvos „Fumosan“ cigár intelligenciának a fo

Sajnálak benne a halálra levelében a halálra jelentik: Jelentettük, hogy Laget dr. orvos retes — két feleség

oly módon, hogy az őket, az esküdtbírók bestialis gyilkos tes gyobb pénzösszeggel halálnemet szánta. L óta teljesen összeropozte meg a halálos most bucsulevelet ípen a bestialis gyilkosulyosan terhelő bizonyíték, melynek vast halálra ítélték. nyugodt hangu. — tel. bűnhődni akarok. Ti vagytok okai az bocsátok nektek! Vis mekeminnek és tagad. apjuk voltam. „Leve vakkal fejezte be: Sa

Eljegyzés. Silbe ről eljegyezte Czobelen külön értesítés

Reuma, csuz. biztos gyógyulást talpataka, Szamos meg Megnyit május 17-é va. Napi panzió, 5-180 lej, rituális étke és autobus közleke Fördőgazgatóság küldendők.

Li-Csing-Jun a éves. Zaro Aga na irigylte most egy pok szerint Kai-Hsz Csing-Jun nevű emb állítólag 157 éves tacsó. Li-Csing-Jun 253 éves. Állítólag zonyítani, hogy Kv kodásának tizenheteszületett. A Csing-dő rin volt. Körmeivel magas korát. Kinai nek negyedik és öt ra növesztette körme most több mint harn szuak. Az idős emb sült, ami ennyi idő sok. Még erős és e nap hosszabb gyalogként, reméljük, hog világrekordverseny a közeljövőben nem éves perzsák, ezeréve afrikaiak, akik anna vettek a pun hábor haladunk, akkor mé tunk, hogy előbb-utó jelentkezik.

SPORT

Ma délután érkezik a Vasas

Cluj-Kolozsvár, június 26. (Az Uj Kelet tudósítójától). A Vasas vasárnap meccsét óriási érdeklődés előzi meg és a vidéki sportemberek nagy tömege fog Kolozsvárra utazni a nem mindennapi sportatrakció megtekintésére. A Haggibbor kitűnő összeállításban indul a meccsen és valószínűleg kétségessé tudja majd tenni a nagy játékerőt képviselő budapesti csapat győzelmét. A Vasas egyébként szombaton délután érkezik meg Kolozsvárra és a Haggibbor vezetősége, együttesen a Romániával, szép fogadtatást készít elő a vendégek számára. A vasárnap és hétfői meccsek végső programját vasárnap számunkban közöljük.

A csapatok a következő felállításban fognak szerepelni:

Vasas: Pintér, Szemere Rottler, (Bayer), Vági, Strobl, Kiss Gábor, Jeckl, Dán, Egry, Brunecker, Stanzl (Jellinek).

Haggibbor: Rosenfeld I., Zélig, Havas, Ordentlich, Klein Jóska, Ganz (Hamlet), Krausz, Rosenfeld Gyuri, Farkas, (Reiter), Weisz, Herskovits (Barabás).

Románia: Micu, Vartan, Krieshoffer Albu, Dobosan, Muresan, Bindea, Istvánffy I., Deac, Istvánffy II., Cipcigan

Jegyek elővételben kaphatók: City drogéria, Columbia Stadion áruház, Hermes menetjegyjroda és Ellenzék kiadóhivatala.

Kolozsvárról csak Szepi szerepel a Jugoszlávia elleni válogatásban. Temesvárról jelentik: A trialmérkőzésre meghívott játékosok közül Luchide szövetségi kapitány a következő csapatot állította össze: Czinczér, Vogel—Albu, Robex—Steinbeach—Szabó (A A C), Glanzmann—Kovács—Sepi—Bodola—Kocsis. A csapatból így ez alkalommal kimaradt Szatmáry, akit azonban tartaléknak magukkal visznek. A csapatban Sepi kiegészítésével a komplett NAC csatársor szerepel. Sepi az egyetlen kolozsvári játékos a válogatottnak de a szövetségi kapitány nem volt tekintettel a Kolozsváron játszó klasszist képviselő halfjátékosokra.

Vasárnap tartják meg az országos futballbajnokság döntőjét Resicán. Ismeretes, hogy az amatőr futballbajnokság döntőjébe az UDR és a nagy-szebeni HTV kerültek. Az érdeklődéssel várt döntő vasárnap kerül lejátszásra Resicán, ahol a resicai, jóképeségű bajnok könnyen győzhet a HTV fölött. Tekintve azonban, hogy az utóbbi hetekben a HTV feltűnően szép eredményeket produkált, meglepetés sincs ki-zárva. Az eredmény egyébként nem is sokat jelent, mert a bajnokság egész menete annyira irreális volt, hogy Románia ezévi bajnoksága nem tekinthető komolynak.

Énekes és Hochmann mérkőzése Bukarestben. Vasárnap Bukarestben ismét nemzetközi attrakciója lesz a boxolásnak. Énekes magyar világbajnok Doculescu román bantamsúlyu bajnokkal mérkőzik, ugyanakkor a világhírű Hochmann a KKASE színeiben induló kitűnő Gyémánttal méri össze erejét. Amennyiben az idő kedvező, úgy a mérkőzést még ma, szombaton este lebonyolítják. Ebben az esetben Énekes és Hochmann hétfőn Kolozsváron szerepelnek.

A Haggibbor intézője felszólítja a vezetőségi tagokat, a futball szakosztály tagjait és az érdeklődőket, hogy szombaton délután 5 órakor a Vasas fogadtatásánál minél nagyobb számban megjelenjen szíveskedjenek.

Felhívás. Felkérem Lebovits Zoltán, Pál Jenő, Simon Árpád, Fixler Leo,

Keiser Sándor, Weinberger Farkas, Farkas Ernő, Kesztler Ignác, Salamon Lala, ing. Rimóczy József, Hirsch Ernő, Wesel Károly, Grün Izsák, Sámson Rezső, Léb Márton, Grünfeld Árpád, Stein György, Harnik Sándor, Ferdinánd Sámuel, Rafael Andor, Hirsch Rezső, Virág Márton, Lusztig Ernő urakat, hogy a Vasas—Haggibbor duli fog.

meccse rendezése körüli teendők megbeszélésére vasárnap délelőtt 10 órakor a városi sporttelepen feltétlenül megjelenni szíveskedjenek.

Newyorkból jelentik: Helen Madi-son, a világ leggyorsabb uszónője augusztus folyamán több európai fővárosban rendezendő uszóversenyen inurakat, hogy a Vasas—Haggibbor duli fog.

KÖZGAZDASÁG

Konfliktus a Nemzeti Bank kormányzója és igazgatósága között

Megingott Anghelcsunak, a Nemzeti Bank kormányzójának helyzete

Bucuresti-Bukarest, június 26. A főváros gazdasági életének kinos szeszácója van. A készülő banktörvénnyel kapcsolatban súlyos természetű konfliktus tört ki a Nemzeti Bank vezetőségében. Ez a kirobbanó konfliktus végső eredménye azoknak az ellentéteknek, melyek az utóbbi időben a Nemzeti Banknál felmerültek. A szerkesztés alatt lévő banktörvény körüli harc most már a Nemzeti Bankig is eljutott, amennyiben a bank vezetőségének egyrésze ellene van a törvény jelenlegi formájának, Anghelcsu bankkormányzó görcsösen ragaszkodik a nagybankok szindikátusa által készített törvénytervezet. Ezenkívül az utóbbi időben számos panasz merült fel a deviza-kereskedelemmel intenzívebben foglalkozó nagybankok részéről, hogy Anghelcsu bankkormányzó minden intézkedésével

kontrakarrirozza a nagybankok devizapolitikáját és ezek a panaszok már a bank vezetőségében is erős visszhangra találtak. Ennek tulajdonítják, hogy a deviza piac az utóbbi időben feltűnően lanya, elhanyagolt és a deviza-műveletek nehezen haladnak előre és emiatt az ország pénzforgalmát, magát a stabilizációs rendszert is súlyos károk érik. Bankkörökben napok óta hangoztatják, hogy a belügyi államtitkárból kormányzóvá avasztott Anghelcsu állása megrendült és minden valószínűség szerint a közeljövőben kénytelen lesz elhagyni helyét. Ugyancsak ezzel a konfliktussal kapcsolatban említik, hogy a nagybankok szindikátusa által szerkesztett banktörvénytervezet ellen, melyet már szombaton a parlament elé akarnak terjeszteni, széleskörű akció indul meg.

Színház—Mozi

A MAGYAR SZÍNHÁZ IRODAJÁNAK KÖZLEMÉNYEI

MA ESTE KABARÉ SORSOLASSAL Gazdag mulattató műsor Pompás nyemények

Nagyszerűen fog ma este mindenképpen szórakozni a színházban. Igen gazdag változatos műsora lesz a kabarének. Magánszámok, tréfák, egyfelvonások, attrakciók, a Halász Lajcsi legszebb nő-tái fogják felvillanyozni a közönséget. Az est nagy meglepetése pedig a sorsolás lesz. Igen nagy értékű nyereménytárgyak kerülnek kisorsolásra, többek között egy páholybérlet, egy zsöllyebérlet, egy támlásszékberlet, egy erkélybérlet a jövő évadra. Tíz drb. jegy a Harapós férj vasárnap esti előadására. Egy értékes cigarettatárca a népszerű színészek autogramos, bevésített aláírásával. A Fotófilm által készített mesteri album a társulat dedikált fényképeivel, stb., stb. Sorsjegy nincs. A belépőjegy egyszersmind a sorsjegy. A jegyek nagyobb része már elővételben kelt el.

Ma d. u. 3 órakor Dörmögő Dömötör Gyermekelőadás nagyon olcsó mozihely-árakkal

A jó gyermeke számára fognak ma délután játszani a színházban. A Dörmögő Dömötör című énekes és táncos bohózatot fogják előadni. Páholy csak 100 lej, zsöllye szék a legelső sorban is csak 30 lej.

A Magyar Színház hetiműsora

Szombat d. u. 3 órakor: Gyermekelőadás nagyon olcsó egységes, a mozihely-áraknál is olcsóbb helyárakkal: Dörmögő Demeter. (Valamennyi földszinti jegy 30 lej, erkélyjegy 20 lej, páholy öt személy részére 100 lej.)

Szombat este 9 órakor: Vidám nyári kabaré. 20.000 lej értékű nyeremény sorsolással. (Új magánszámok, tréfák, egyfelvonások bohózatok, táncok, mókák. Sorsolás sorsjegyvétel nélkül. A belépőjegy maga a sorsjegy. Aki jegyet vásárol résztesz a sorsolásban is. Első díjak: Egy páholybérlet a jövő évadra. (Bérlet ára 12.000 lej) Egy zsöllye bérlet a jövő évadra, egy

támlásszék bérlet a jövő évadra, egy erkély bérlet a jövő évadra. Nagy értékű cigarettatárca a társulat legnépszerűbb tagjainak emlék autogramjával. A Fotófilm által kiállított gyönyörű album a társulat tagjainak dedikált fényképeivel, stb., stb.) Vasárnap d. u. fél 3 órakor: Első tavasz. (Operett-ujdonosság, nagyon olcsó mozi-helyárakkal. Kondor, Véghelyi Iza, Ihász, Tompa felléptél. Jegyek ára: 50, 40, 30, 20 és 10 lej.) Vasárnap este 9 órakor: Harapós férj. (Operett-ujdonosság, 3-szor.) Hétfőn este 9 órakor: A nóta vége. (Operett előadás nagyon olcsó mozi-hely-árakkal. Jegyek ára: 50, 40, 30, 20 és 10 lej.) A heti műsoron hirdett előadásokra jegyek előre válthatók a színház pénztáránál és az Ellenzék könyvsztyálynál.

Szinkör-Mozgó műsora

Szombaton csak két előadás: Ki a tigris? (Az Ufa világhírű hangos bűnügyi drámája, a legizgalmasabb, legérdekesebb német beszélőfilm. Előadások 5 és 7 órakor.)

Vasárnap: Ki a tigris? (Előadások 5 és 7 órakor.) Hétfő: Ki a tigris? (Előadások 3, 5, 7 órakor.)

CORSO-MOZGÓ műsora

Szombat 5, 7, 9 órakor: A legszebb tangó. Willy Forst legértékesebb filmoperett je. Bolváry Géza rendezése, a világhírű Stolz muzsikával. Főszereplők: Fee Maltin, Verebes Ernő, Oscar Karlweis. Műsor előtt: Eredeti Miki Maus.

Vasárnap 3, 5, 7, 9 órakor: A legszebb tangó.

RADIO MUSOR

IDŐ: KÖZEPEURÓPAI

Szombat, június 27.

Bukarest. 20: Opera. Utána hírek.

Budapest. 9.15: Grammofónhangv. 9.30: Hírek. 12.05: Férfikvartett. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárás. 2.45: Hírek. 4: A Magyar Cserkészszövetség előadása.

4.45: Pontos időjelzés, időjárás, hírek. — 5: „Ezek is emberek”. Novella. — 5.25: Cigányzene. 6.45: Beteg emléksobrok, felolvasás. 7.15: Jazz. 8.15: Nagy Endre konferánssza. 8.35: Emlékünepély Joachim születésének századik évfordulójára. — Utána pontos időjelzés, időjárás, hírek, majd cigányzene.

Bécs. 19.20: Steiner Ferenc kamarazene. kes dalesteje.

Breslau. 21.10: Népszerű hangv.

Frankfurt. 22.50: Táncczene.

Lipce. 20.20: Tánccok és divatos dalok. Varsó. 22.30: Chopin művei.

Poznan. 20.15: Verdi: Traviata című operája.

Kattowic. 22.30: Chopin művei.

Milánó. 21.35: Korálhangv.

Róma. 21: Giordano: Szibéria című operája.

TOZSDE

Kolozsvár, június 26. Márka 39.98, holland forint 68, dollár 168.50, font sterling 817 $\frac{1}{2}$, francia frank 6.62, lira 8.85, cseh korona 4.99 $\frac{1}{2}$, pengő 29.40, dinár 3, schilling 23.70, svájci frank 32.70, zloty 19 $\frac{1}{2}$.

Bukarest, június 26. Francia frank 6.60, font sterling 817, dollár 167.50, belga frank 23.50, lira 8.85, svájci frank 32.70, cseh korona 5.03, schilling 23.80, márka 40, pengő 29.50, holland forint 68, dinár 3.

Apróhirdetések

Gyermekkoszt. biciklit, nyugágyat legolcsóbban a Corso Bazárban vásárolhat. Arjegyzék kívánatra ingyen. Gyermekkoszt. 425 lejtől kezdve

Perzs nyelvek elsődrendű minőségben, minden méretben olcsón eladó. Régiségeket veszünk. Arta Cluj, Str. Avram Iancu 3.

Ein Lehrling wird aufgenommen in der Fabrik geschlossenen. Abraham Schlesinger Sibiu, Mode u. Manufacturwaren.

ÉRTESÍTÉS

Elvállalom kézimunkáknak montirozását, régi keretek aranyozását és javítását. Estéknént állandó kiállítás. Somlyai aranyozó, Str. Iuliu Maniu.

Kolozsvár legforgalmasabb uccák egyikeben modern nagy üzlethelyiség, esetleg részre elosztva, azonnal kiadó. Cím: Rudolf Mossenál, Cluj.

כשר

Mű-tejo tó

bármily sajtókészítéshez használható. A rettegő főbb felügyelete alatt készült. Kapható engros és detailban: Legmann Mór Retteg, jud. Somes.

Irodának 2 szép földszinti szoba, lakásnak is kiadó. Str. Regina Maria 15.

Ujnonnan átalakított modern, két szoba előszoba, konyha, fürdőszoba lakás július 1-re kiadó. Érdeklődni Str. Paris 38 szám.

Fiatal ékszerészség szakmájában vagy bármilyen más elhelyezkedést keres. Cluj a kiadóban.

Nap- és esernyő készítését, valamint legmodernebb kézimunkák festését és montirozását olcsón vállalja a „Fortuna” iparművészeti szalon, Str. Saguna (Bartha M. u.) 14. II. em.

Az egész országban közismert elsőrendű és izletes konyhájáról

A GROSZ Ortodox כשר Eftterem

Timisoara—Temesvár, Lloyd-sor 11.

Menü rendszer:

40 lej 4 fogásos menü 40 lej.

60 lej 5 fogásos nagy menü 60 lej.

Allandó abona! Esküvőket, banketteket vállal! Kifogástalan kiszolgálás! Utazó uraknak kedvezmény!

HIRDESSZEN AZ UJ KELETBEN